

Mötesbok: Stiftsfullmäktige Härnösands stift (2019-11-28)

Stiftsfullmäktige Härnösands stift

Datum: 2019-11-28

Plats: Församlingsgården, Härnösands domkyrkoförsamling.

För er som bokat övernattning så sker det på First hotell.

Dagordning

Mötets öppnande

Val av justerare

Val av rösträknare

Upprop

Sammanträdets behörighet

Fastställande av dagordning

Tid och plats för justering

Inkomna frågor

Information om budget och verksamhetsplan 2020 för stiftet och prästlönetillgångarna

Beslutsärenden

§ 31 Reviderad resultat- samt investeringsbudget 2019 för stiftet	4
§ 32 Verksamhetsplan och budget 2020 för stiftet, budgetskrivelse	19
§ 33 Budget för prästlönetillgångarna verksamhetsåret 2020	62
§ 34 Förslag om revidering av målkapital	76
§ 35 Kvalificerad revisionstjänst Härnösands stift 2020-2023	81
§ 36 Val av ny ledamot stiftsstyrelsen	83
§ 37 Förslag till Miljöpolicy för Härnösands stift	84
§ 38 Hyggesfritt skogsbruk - motion till stiftsfullmäktige	89
§ 39 Utvärdering av strukturarbetet, motion till stiftsfullmäktige	96

Ärenden för kännedom

Ärenden för kännedom	103
----------------------	-----

Mottagande av motioner

Motioner kan lämnas till stiftsfullmäktiges ordförande, gärna en kopia till stiftsfullmäktiges sekreterare.

Motion skall vara skriftligt utformad och egenhändigt undertecknad av ledamot i stiftsfullmäktige.

I samma motion får ej frågor av olika beskaffenhet behandlas.

Nästa sammanträde

Avslutning

Tjänsteutlåtande

Reviderad resultat- samt investeringsbudget 2019 för stiftet

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-11-12
MÖTESINSTANS STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-11-28	DAGORDNINGSNUMMER 10	TYP AV ÄRENDE Beslutsärenden
HANDLÄGGARE Lennart Sjölund		ÄRENDENUMMER S 2019-0440
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att fastställa reviderad resultatbudget 2019 för stiftet, enligt bilagt förslag, *samt*

att fastställa reviderad investeringsbudget, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftskansliet har utarbetat en reviderad resultat- samt investeringsbudget för 2019. Det prognostiserade överskottet har reviderats till 2,7 miljoner kr, vilket innebär en avvikelse i förhållande till budget med 6,7 miljoner kr.

Bakom revideringen ligger främst avvikelser för gemensamma kansliresurser (personal), styrning och ledning lokal nivå, studerande till kyrklig tjänst och finansnettot.

För investeringsbudgeten avseende biskopsgården prognostiseras 2,7 miljoner kr, vilket är en avvikelse med 0,9 miljoner kr i förhållande till budget. Den högre investeringskostnaden orsakades av att dräneringsarbetet krävde en mer kostsam metod för att kunna utföras.

Merkostnaden för dräneringen uppgick till 450 000 kr och med övriga tilläggsarbetet som också uppgick till en merkostnad av 450 000 kr blev kostnaden totalt 0,9 miljoner kr utöver vad som budgeterats.

Bakgrund

Kyrkoordningen anger, i 7 kapitlet, att bland annat budget, kyrkoavgift och andra viktiga ekonomiska frågor är något som tillhör stiftsfullmäktiges uppgifter. Stiftsstyrelsen bereder dessa ärenden för beslut i stiftsfullmäktige.

Tjänsteutlåtande

Överväganden

Stiftskansliet har berett förslag till reviderad resultatbudget för stiftet 2019. Förslaget lämnas i bilaga.

Kansliet noterar att det för ett stort antal verksamheter som, i jämförelse med prognos, har en högre budgeterad resursåtgång avseende externa kostnader. Även personalvakanser inom några verksamheter som möts av generell neddragning av personalkostnaden med 1,0 miljoner kr.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys utfördes i samband med att det ursprungliga budgetförslaget behandlades.

Bilagor

- Förslag till reviderad budget – prognos 2019
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsen, § 84, den 24 oktober 2019
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 76, den 8 oktober 2019

Reviderad budget - prognos 2019, tkr

Verksamhetsområde	Budget	Prognos	Avvikelse
1 Församlingens utveckling	29 865	27 605	-2 260
2-3 Organisatoriska förutsättningar	36 001	31 815	-4 186
4 Övrig stiftsverksamhet	332	192	-140
5 Styrning och ledning	12 300	12 227	-73
6 Stödfunktioner	12 376	13 610	1 234
7 Fastigheter	1 960	1 957	-3
8 Kyrkoavgift och stiftsbidrag	-87 821	-87 566	255
Verksamhetens resultat	5 013	-160	-5 173
8 Finansnetto	-1 000	-2 500	-1 500
Årets resultat (överskott)	4 013	-2 660	-6 673

Allmän kommentar: Högre budgeterad resursåtgång avseende externa kostnader jämfört med prognos för ett stort antal verksamheter. Även personalvakanser inom några verksamheter som möts av generell neddragning av personalkostnaden i budgeten med 1,0 mkr. Neddragningen redovisas i budgeten fullt ut mot verksamhetsområdet stödfunktioner, medan faktiskt vakansutfall avser andra verksamhetsområden.

Specifikation över större avvikelser jämfört med budget, mkr

1 Barn och unga, högre budgeterade kostnader för utbildning unga ledare mm	-0,8
1 Flyktning/integration, lägre kostnader för kurser och övriga ext. kostnader	-0,3
1 Flerspråkigt arbete, lägre kostnader för bidrag, kurser och övriga ext. kostnader	-0,4
1 Andlig fördjupning, bl a lägre kostnader för själavårdsfrågor	-0,3
2-3 Styrning och ledning lokala nivå (Förtroendemannautbildning och kyrkoherdar), lägre kostnader för kurser/utbildning samt verksamhetsbidrag	-1,3
2-3 Samverkanssystem, bl a vakans arkivstöd	-0,4
2-3 Studerande till kyrklig tjänst samt introduktionsår pastorsadjunkter, lägre kostnader	-1,6
1-5 Övriga mindre avvikelser per verksamhet, lägre resursåtgång jämfört med budget	-1,5
6 Stödfunktioner. Högre personalkostnadsprognos med 1,4 mkr. Lägre externa kostnader med 0,2 mkr. Högre personalkostnader beror i första hand på att generell neddragning av personalkostnaden i budgeten med 1,0 mkr (vakanser), redovisas mot verksamhetsområdet stödfunktioner, medan faktiskt vakansutfall avser andra verksamhetsområden.	1,2
Avvikelse, lägre prognosticerade kostnader jämfört med budget	-5,4
8 Lägre fastställd kyrkoavgift och definitivt stiftsbidrag	0,2
8 Finansnettot är försiktigt budgeterad 2019 pga osäker finansmarknad hösten 2018. Utfallet till och med september ger stöd för förbättrat finanssetto, prognos 2,5 mkr jämfört med budget 1,0 mkr	-1,5
Avvikelse, lägre intäkter och förbättrad finansnetto prognos jämfört med budget	-1,3
Avvikelse, totalt	-6,7

Reviderad investeringsbudget - prognos 2019, mkr

Biskopsgården

Investeringsbudget 2018-2019

1,8 mkr

Omfattar dränering och markarbeten

Prognos

2,7 mkr

Avvikelse, högre investering jämfört med budget

0,9 mkr

Kommentar

Det befintliga murverket under mark var inte utfört som ritning visade. Detta innebar att ny metod för dränering måste utföras. Innebärande merkostnad på ca 450 tkr, bland annat ca 30% mer betong för tätning av källarvägg. Dessutom övriga tilläggsarbeten som uppgår till ca 450 tkr, exklusive målning av staket som finns budgeterad som underhållskostnad.

Härnösands stift

2 (9)

PROGNOS 2019 MED JÄMFÖRELSE MOT BUDGET 2019, tkr

		BUDGET 2019	PROGNOS Jan-dec	Avvikelse Prog/budget
101	Gudstjänstutveckling	926	857	-69
102	Kyrkvärdsutbildning, ingår i 101	0	0	0
103	Kyrkomusik	661	565	-96
	Delsumma	1 587	1 422	-165
111	Barn och ungdomar	706	508	-198
112	Skola/ungdom	419	349	-70
113	Konfirmand	3 581	2 911	-670
114	Pedagogfortbildning	232	331	99
115	SKU	1 233	1 256	23
	Delsumma	6 171	5 355	-816
121	Diakoniutveckling	539	503	-36
122	Diakonfortbildning, ingår i 121	0	0	0
123	Flykting/integration	1 070	791	-279
	Delsumma	1 609	1 294	-315
131	Ideellt medarbetarskap	1 542	1 531	-11
141	Internationellt arbete	832	770	-62
151	Flerspråkigt arbete	2 343	1 931	-412
161	Själavårdsfrågor	1 533	1 295	-238
162	Telefonsjälavård	1 635	1 608	-27
163	Pilgrim	723	672	-51
	Delsumma	3 891	3 575	-316
171	Strukturbidrag/bidrag till verksamhetsförstärkning	8 865	8 866	1
172	SS till förfogande	1 000	1 000	0
173	Övriga bidrag	75	75	0
	Delsumma	9 940	9 941	1
181	Hemsida	560	559	-1
183	Marknadsföring	539	464	-75
184	Informationsutbildning	651	562	-89
185	Daerpies Dierie	200	201	1
	Delsumma	1 950	1 786	-164
	SUMMA	29 865	27 605	-2 260

Härnösands stift

3 (9)

PROGNOS 2019 MED JÄMFÖRELSE MOT BUDGET 2019, tkr

		BUDGET 2019	PROGNOS Jan-dec	Avvikelse Prog/budget
201	Förtroendemannautbildning	554	206	-348
202	Kyrkoherdar	2 498	1 580	-918
	Delsumma	3 052	1 786	-1 266
211	Arbetshandledning	1 196	1 204	8
	Delsumma	1 196	1 204	8
	SUMMA	4 248	2 990	-1 258

Härnösands stift

4 (9)

PROGNOS 2019 MED JÄMFÖRELSE MOT BUDGET 2019, tkr

		BUDGET 2019	PROGNOS Jan-dec	Avvikelse Prog/budget
301	Organisationsutveckling	0	0	0
302	Indelningsarbete	2 848	2 676	-172
303	Samverkanssystem	2 733	2 290	-443
304	Administrativ fortbildning	45	37	-8
305	Kyrkobokföringssakkunniga	245	241	-4
	Delsumma	5 871	5 244	-627
311	Församlingsinstruktion	245	131	-114
316	Visitationer	1 330	1 164	-166
	Delsumma	1 575	1 295	-280
321	Utjämnings- och glesbygdsbidrag	10 888	10 888	0
331	Bidrag	0	72	72
332	Fastigheter och inventarier	947	847	-100
333	KAE-projekt	395	418	23
336	Samrådsgruppen	67	31	-36
337	Gemensamt ansvar	1 425	1 252	-173
338	Kyrkounderhållsbidrag, 7,0 mkr brutto	0	0	0
	Delsumma	2 834	2 620	-214
341	Val	22	22	0
346	Inomkyrklig kommunikation	367	364	-3
	Delsumma	389	386	-3
351	Kyrkomusikalisk rekrytering	1 090	762	-328
352	Antagning	274	242	-32
353	Studerande	1 582	1 082	-500
354	Praktik	421	406	-15
	Delsumma	3 367	2 492	-875
361	Pastorsadjunkter	1 515	917	-598
362	Diakoner	99	12	-87
	Delsumma	1 614	929	-685
371	Arbetsmiljöarbete	423	320	-103
381	Kyrklig beredskap	382	370	-12
391	Stiftsfest 2019 (medarbetarmöte)	4 410	4 281	-129
	SUMMA	31 753	28 825	-2 928

Härnösands stift

5 (9)

PROGNOS 2019 MED JÄMFÖRELSE MOT BUDGET 2019, tkr

		BUDGET 2019	PROGNOS Jan-dec	Avvikelse Prog/budget
401	Bidrag externa organisationer	230	90	-140
410	M Enander, B Nordlöf o T Karnestrand	0	0	0
411	JO Eriksson	0	0	0
412	Egendomsnämnd	0	0	0
415	Gunnar Pamuk	0	0	0
417	Extrapersonal	0	0	0
418	Olof Grinde	0	0	0
419	Fredrik Sätter	0	0	0
420	Interndeb med moms	0	0	0
421	Interndeb ex moms	0	0	0
431	Servicebyrå	102	102	0
	Delsumma	102	102	0
	SUMMA	332	192	-140

Härnösands stift

6 (9)

PROGNOS 2019 MED JÄMFÖRELSE MOT BUDGET 2019, tkr

		BUDGET 2019	PROGNOS Jan-dec	Avvikelse Prog/budget
501	Maj	526	546	20
502	November	355	368	13
503	Strategisk styrning	453	489	36
504	December	0	0	0
	Delsumma	1 334	1 403	69
511	Stiftsstyrelsen	1 102	1 134	32
512	Stiftsstyrelsens AU	409	334	-75
513	Verksamhetsstyrning övergripande	370	328	-42
	Delsumma	1 881	1 796	-85
521	Domkapitel	736	761	25
531	Biskop	2 648	2 616	-32
536	Kontraktsprostar	1 369	1 341	-28
	Delsumma	4 017	3 957	-60
541	Domkyrkoverksamhet	637	637	0
551	Revision	331	331	0
561	Stiftsledning	3 364	3 342	-22
	SUMMA	12 300	12 227	-73

Härnösands stift

7 (9)

PROGNOS 2019 MED JÄMFÖRELSE MOT BUDGET 2019, tkr

		BUDGET 2019	PROGNOS Jan-dec	Avvikelse Prog/budget
601	Gemensamma kansliresurser	12 167	13 499	1 332
611	Skyddskommitté	0	0	0
621	Facklig verksamhet	60	20	-40
631	Internproduktion	149	91	-58
	SUMMA	12 376	13 610	1 234

Härnösands stift

8 (9)

PROGNOS 2019 MED JÄMFÖRELSE MOT BUDGET 2019, tkr

		BUDGET 2019	PROGNOS Jan-dec	Avvikelse Prog/budget
701	Biskopsgården	1 960	1 957	-3
	SUMMA	1 960	1 957	-3

Härnösands stift

9 (9)

PROGNOS 2019 MED JÄMFÖRELSE MOT BUDGET 2019, tkr

		BUDGET 2019	PROGNOS Jan-dec	Avvikelse Prog/budget
801	Kyrkoavgift	-57 608	-57 226	382
811	Ekonomisk utjämning	-30 213	-30 340	-127
831	Finansiella intäkter	-1 000	-2 500	-1 500
841	Finansiella kostnader	0	0	0
	SUMMA	-88 821	-90 066	-1 245

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-24

00:00-00:00

Församlingsgården, Härnösand

§ 84

S 2019-0440

Reviderad resultat- samt investeringsbudget 2019 för stiftet

Beslut

Stiftsstyrelsen beslutade föreslå stiftsfullmäktige besluta

att fastställa reviderad resultatbudget 2019 för stiftet, enligt bilagt förslag, *samt*

att fastställa reviderad investeringsbudget, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har utarbetat en reviderad resultat- samt investeringsbudget för 2019. Det prognostiserade överskottet har reviderats till 2,7 miljoner kr, vilket innebär en avvikelse i förhållande till budget med 6,7 miljoner kr.

Bakom revideringen ligger främst avvikelser för gemensamma kansliresurser (personal), styrning och ledning lokal nivå, studerande till kyrklig tjänst och finansnettot.

För investeringsbudgeten avseende biskopsgården prognostiseras 2,7 miljoner kr, vilket är en avvikelse med 0,9 miljoner kr i förhållande till budget.

Justerandes signatur

> 16 <

Utdragsbestyrkande

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-08

00:00-00:00

Stiftskansliet, Härnösand

§ 76

S 2019-0440

Reviderad resultat- samt investeringsbudget 2019 för stiftet

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott beslutade föreslå stiftsstyrelsen att föreslå stiftsfullmäktige besluta

att fastställa reviderad resultatbudget 2019 för stiftet, enligt bilagt förslag, *samt*

att fastställa reviderad investeringsbudget, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftskansliet har utarbetat en reviderad resultat- samt investeringsbudget för 2019. Det prognostiserade överskottet har reviderats till 2,7 miljoner kr, vilket innebär en avvikelse i förhållande till budget med 6,7 miljoner kr.

Bakom revideringen av det prognostiserade överskottet ligger främst avvikelser för gemensamma kansliresurser (personal), styrning och ledning lokal nivå, studerande till kyrklig tjänst och finansnettot.

För investeringsbudgeten avseende biskopsgården prognostiseras 2,7 miljoner kr, vilket är en avvikelse med 0,9 miljoner kr i förhållande till budget. Den högre investeringskostnaden orsakades främst av att dräneringsarbetet inte kunde utföras enligt den ursprungliga metoden.

Överläggning

Lennart Sjölund, ekonom med verksamhetsansvar, föredrog ärendet:

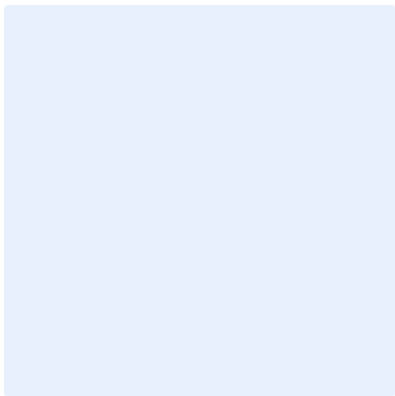
Det prognostiserade överskottet har reviderats till 2,7 miljoner kr, vilket medför en avvikelse från budget med 6,7 miljoner kr. Prognosen för finansnettot är 2,5 miljoner kr.

Investeringsbudgeten för biskopsgården har överskridits med 0,9 miljoner kr med anledning av fördyrat dräneringsarbete (450 000 kr) samt tilläggsarbeten (450 000 kr).

Justerandes signatur

> 17 <

Utdragsbestyrkande

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-08

00:00-00:00

Stiftskansliet, Härnösand

Beslutsunderlag

- Stiftskansliets utlåtande, Reviderad resultat- och investeringsbudget 2019 för stiftet, S 2019-0440
- Förslag till reviderad resultat- och investeringsbudget 2019 för stiftet

Beslutet expedieras till: akten

Justerandes signatur

> 18 <

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Verksamhetsplan och budget 2020 för stiftet, budgetskrivelse

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-11-12
MÖTESINSTANS STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-11-28	DAGORDNINGSNUMMER 11	TYP AV ÄRENDE Beslutsärenden
HANDLÄGGARE Ann-Charlotte Sandelin Jonsson		ÄRENDENUMMER S 2019-0289
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att fastställa budgetskrivelse 2020 för stiftet, enligt bilagt förslag, *samt*

att kyrkoavgiften för 2020 oförändrat fastställs till 0,10% av en skattekrona.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har att behandla och bereda budget 2020 för beslut i stiftsfullmäktige.

Budgeten omfattar en plan för stiftets verksamhet och de intäkter och kostnader som är förenade med de resurser som behövs för verksamheten. Det innebär att personalkostnaderna fördelas på de olika verksamhetsgrupperna.

De tre verksamhetsområdena utgör också i huvudsak de uppdragsområden som enheterna i arbetsorganisationen har. Enheten Tro och livs uppdrag är att ge stiftets församlingar optimala förutsättningar att fullfölja den grundläggande uppgiften.

Enheten Struktur och utveckling har uppdraget att ge stiftets församlingar organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar för ett effektivt arbete.

Enheten Stöd och service arbetar med att ge bästa möjliga förutsättningar för en effektiv och välfungerande stiftsverksamhet.

Den fjärde enhetens, egendomsförvaltningen, uppdrag är att förvalta prästlönетillgångarna vilket redovisas i en separat budget.

Tjänsteutlåtande

Bakgrund

Kyrkoordningen anger bland annat att besluta om mål och riktlinjer för verksamheten, budget, kyrkoavgift och andra viktiga ekonomiska frågor. Stiftsstyrelsen bereder dessa delar för beslut i stiftsfullmäktige.

Styrdokument

- Kyrkoordningen
- Lagar och förordningar på området

Överväganden

I denna budgetskrivelse presenteras förslag till inriktning och kostnadsram för Härnösands stifts verksamhet 2020. Stiftsfullmäktiges programförklaring och inriktningsbeslut utgör grunden för verksamhetsplanering och budget tillsammans med uppdrag som beslutas i kyrkomöte och kyrkostyrelse, domkapitlets och biskopens särskilda ansvarsområden samt nya behov av främjande som uttryckts i stiftets församlingar.

Stiftsfullmäktiges programförklaring och beslut om huvudsaklig inriktning av stiftets verksamhet formuleras i följande strategiska områden: strukturfrågor, ekonomiska stöd, församlingsinstruktioner, rekrytering, utbildning/fortbildning, kyrkobyggnader, barn och unga, konfirmand, kommunikation och tillsyn. Kyrkomötets beslut om barnkonsekvensanalys (2012), Närhet och samverkan (2010), Gemensamt ansvar (2016) samt genom riktat församlingsbidrag för en satsning på utveckling av gemensamma administrativa stödfunktioner (2011) påverkar också i hög grad prioriteringar och förstärker den beslutade inriktningen för Härnösands stift.

Stiftsstyrelsen har utifrån detta definierat följande områden för Härnösands stifts verksamhet i beslutet för budgetdirektiven 2020.

- Stöd och främjande av den grundläggande uppgiften för levande församlingar
- Rekrytering och kompetensförsörjning för levande församlingar
- Utveckla hållbara organisationer för levande församlingar

Stora resurser har budgeterats för stiftsstyrelsens strategiska områden som är inriktningen för 2020 till 2024 samtidigt som målet är att ha en budget i balans år 2024. Kyrkoavgiften är beroende av antalet kyrkotillhöriga och deras beskattningsbara inkomst.

Medlemstalen förväntas sjunka och det kommer en tidpunkt när en ökad beskattningsbar inkomst inte kompenserar för färre kyrkotillhöriga. Stiftets påbörjade arbete med att anpassa stiftets uppdrag utifrån ändrade ekonomiska förutsättningar kommer att fortsätta.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys är utförd. Analysen återfinns som bilaga till skrivelsen.

Bilagor

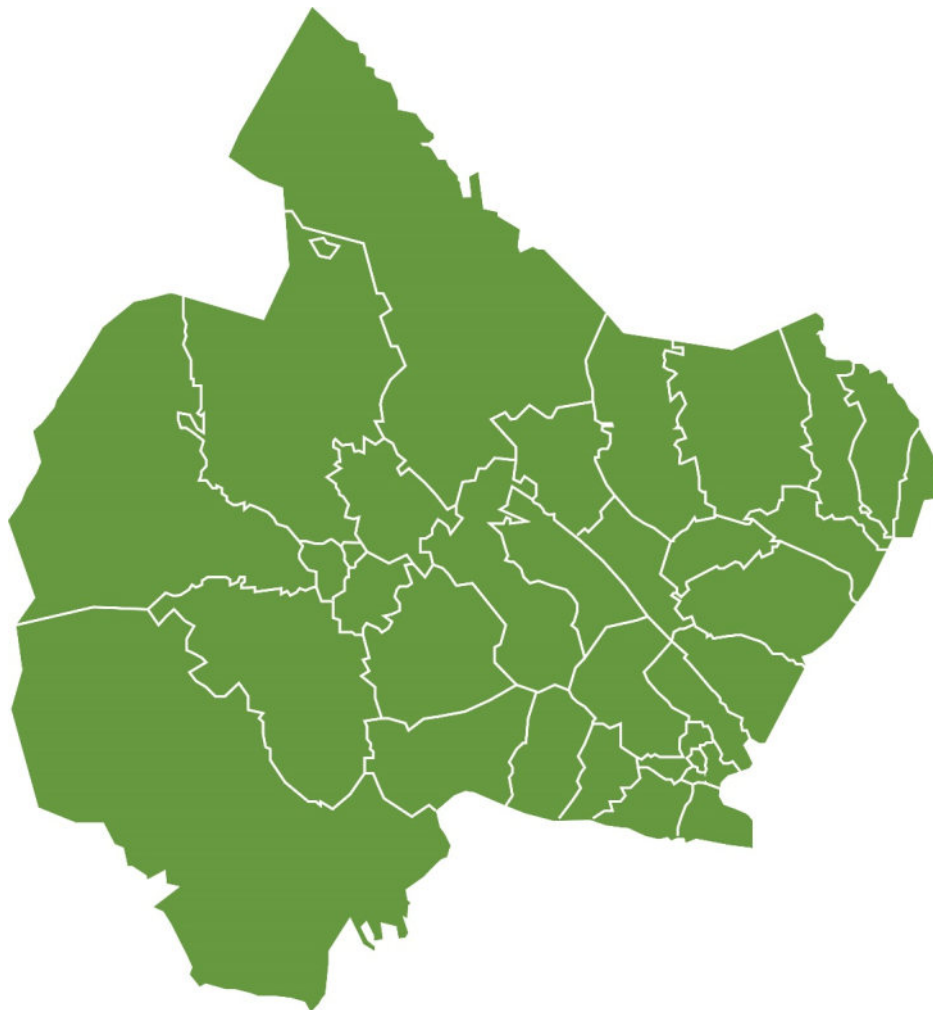
- Budgetskrivelse – Budget 2020 samt plan 2021-2022 (S 2019-0289)
- MBL-protokoll Budget 2020
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsen, § 86, den 24 oktober 2019
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 77, den 8 oktober 2019

Dnr S 2019-0289

BUDGET 2020

samt plan 2021 och 2022

Stiftsfullmäktige 28 november 2019

Svenska kyrkan
HÄRNÖSANDS STIFT

Innehåll

INLEDNING	3
Stiftets uppdrag	3
Inriktning och strategi	3
Budgetförutsättningar	4
Ett stärkt barnrättsperspektiv	8
Övergripande budget 2020 för Härnösands stift	9
FÖRSAMLINGSLIVETS UTVECKLING	9
ORGANISATORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	14
STIFTSORGANISATIONEN	19
BUDGETSAMMANSTÄLLNING 2020	24
Resultatbudget	27
Balansbudget	30

Inledning

Stiftsstyrelsen avger härmed budget för år 2020 – en plan för verksamhet och ekonomi. Enligt kyrkoordningens regler ska stiftets ha en god ekonomisk hushållning för sin verksamhet och en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar. Budgeten omfattar en plan för stiftets verksamhet och de intäkter och kostnader som är förenade med de resurser som behövs för verksamheten. Det innebär att personalkostnaderna fördelas på de olika verksamhetsgrupperna.

De tre verksamhetsområdena utgör också i huvudsak de uppdragsområden som enheterna i arbetsorganisationen har. Enheten Tro och livs uppdrag är att ge stiftets församlingar optimala förutsättningar att fullfölja den grundläggande uppgiften. Enheten Struktur och utveckling har uppdraget att ge stiftets församlingar organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar för ett effektivt arbete. Enheten Stöd och service arbetar med att ge bästa möjliga förutsättningar för en effektiv och välfungerande stiftsverksamhet. Den fjärde enhetens, egendomsförvaltningen, uppdrag är att förvalta prästlönetillgångarna vilket redovisas i en separat budget.

Stiftets uppdrag

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan, vars uppdrag är att ge vidare evangelium i ord och handling. Den har en rikstäckande indelning i territoriella församlingar och stift, där stiftet betecknas som den regionala pastorala nivån i Svenska kyrkan. Stiftets grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingens liv, samt förvaltande uppgifter. Stiftet är ett stöd för församlingarna att vara kyrka i sitt lokala sammanhang och att samtidigt vara en del av hela kyrkans enhet, vilket kan ta sig uttryck på olika sätt (råd, stöd, uppmuntran och inspiration). Stiftet har också uppgifter som är unika för stiftsnivån. Dessa uppgifter anges i lagen om Svenska kyrkan, i kyrkoordningen samt av kyrkomötet och kyrkostyrelsen. Detta ger stiftet en dubbel roll

Härnösands stift ska utföra sitt uppdrag:

- i nära kontakt med och förståelse för den lokala församlingens förutsättningar samt med lyhördhet för dess behov.
- som en del av hela Svenska kyrkan och värna om dess enhet.

Härnösands stift strävar efter ett förhållningssätt som är välkomnande och rekryterande – en god relation, ett konsultativt arbetssätt och med dialogen som redskap.

Inriktning och strategi

I denna budgetskrivelse presenteras förslag till inriktning och kostnadsram för Härnösands stifts verksamhet 2020 samt plan för 2021 och 2022. Stiftsfullmäktiges programförklaring och inriktningsbeslut utgör grunden för verksamhetsplanering och budget tillsammans med uppdrag som beslutats i kyrkomöte och kyrkostyrelse, domkapitlets och biskopens särskilda ansvarsområden, samt nya behov av främjande som uttryckts i stiftets församlingar. Stiftsfullmäktiges programförklaring och beslut om huvudsaklig inriktning av stiftets verksamhet

formuleras i följande strategiska områden: strukturfrågor, ekonomiskt stöd, församlingsinstruktioner, rekrytering, utbildning/fortbildning, kyrkobyggnader, barn och unga, konfirmand, kommunikation och tillsyn. Kyrkomötets beslut om barnkonsekvensanalys (2012), Närhet och samverkan (2010), Gemensamt ansvar (2016) samt genom riktat församlingsbidrag för en satsning på utveckling av gemensamma administrativa stödfunktioner (2011) påverkar också i hög grad prioriteringar och förstärker den beslutade inriktningen för Härnösands stift.

Vid 2018 års kyrkomöte gavs kyrkostyrelsen i uppdrag att arbeta fram former för ett nationellt täckande program för klimatstrategi. Syftet är att möjliggöra att alla stift, genom ett aktivt och ambitiöst klimatarbete, kan ta ansvar för skapelsen. Under 2019 har former för och innehållet i ett kommande samverkansarbete undersökts i nära samarbete med stiftet. Frågan berördes också vid stiftspresidieöverläggningarna i mars 2019.

Utgångspunkten i beredningen är *Ett biskopsbrev om klimatet*, som publicerades 2014 och uppdaterats i år med lansering den 27 september. Brevet lägger en teologisk grund för Svenska kyrkans syn på och engagemang i klimatfrågorna. I brevet konstaterar biskoparna klimatförändringarnas allvar och betonar att de frågor som ett förändrat klimat väcker i grunden är existentiella och andliga eftersom de rör livets grundbetingelser. Biskoparna uppmanar oss alla att låta tron frigöra lusten till det goda och påminner om möjligheten till ”den dagliga omvändelsen”. De uppmanar Svenska kyrkan som helhet att bli en klimatneutral kyrka senast 2030. Tidigare i år antog den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland samma målsättning.

Den nationella nivån samtal med stiftet visar på en stark vilja att ta ansvar för skapelsen. Däremot varierar kapaciteten bland Svenska kyrkans stift och församlingar när det gäller att agera. Erfarenheter från det viktiga arbete som görs på många håll sprids inte. Kyrkomötesbeslutet förra året syftar till att ändra på detta och kyrkostyrelsen föreslår därför i sitt budgetförslag, inför årets kyrkomöte, ett resurstillskott till stiftet på 25 miljoner kronor per år under perioden 2020-2022. Beslut kommer att tas under den andra sessionen den 18 till 20 november. Vid sammanträdet den 18 december planeras kyrkostyrelsen att ta beslut om fördelning av medlen i syfte att öka kapaciteten inom Svenska kyrkans klimat- och miljöarbete på bästa sätt.

Budgetförutsättningar

Att vara en levande kyrka i en föränderlig samtid kräver hållbara strategier för att möjliggöra att Svenska kyrkan är fortsatt viktig i samhället och har betydelse i människors liv.

Biskopens vision för Härnösands stift i Herdabrevet sammanfattas ” Vi ska verka för att skapa ett välkomnande och rekryterande förhållningssätt i välkomnande och rekryterande miljöer i stiftet och dess församlingar. Genom att vara inkluderande, inbjudande, inspirerande och interagerande ska Svenska kyrkan i Härnösands stift erbjuda evangeliets budskap om tro, liv och kallelse på ett sätt som talar till, respekterar och lever med människor i vår tid. För vår tid är också Guds tid. Nu är Guds tid.”

Stiftsstyrelsen har utifrån den beskrivna inriktningen och strategin i föregående stycke definierat följande områden för Härnösands stifts verksamhet i beslutet för budgetdirektiven 2020:

- Stöd och främjande av den grundläggande uppgiften för levande församlingar
- Rekrytering och kompetensförsörjning för levande församlingar
- Utveckla hållbara organisationer för levande församlingar

Stora resurser har budgeterats för stiftsstyrelsens strategiska områden som är inriktningen för 2020 till 2024 samtidigt som målet är att ha en budget i balans år 2024. Kyrkoavgiften är beroende av antalet kyrkotillhöriga och deras beskattningsbara inkomst. Medlemstalen förväntas sjunka och det kommer en tidpunkt när en ökad beskattningsbar inkomst inte kompenserar för färre kyrkotillhöriga. Stiftets påbörjade arbete med att anpassa stiftets uppdrag utifrån ändrade ekonomiska förutsättningar kommer att fortsätta.

Stöd och främjande av den grundläggande uppgiften för levande församlingar

Härnösands stift vill bidra till att fler församlingar arbetar strategiskt med utveckling av gudstjänstlivet och musikverksamheten utifrån lokala förutsättningar. Stiftets ska främja lärande och undervisning i Svenska kyrkan och stärka kunskapen om kristen tro och tradition samt särskilt stärka församlingarnas/pastoratens strategiska arbete med **dop och dopuppföljning**.

Att inspirera och stödja diakonalt utvecklingsarbete i ett föränderligt samhälle handlar om att rusta församlingar att se de utmaningar som finns och om människors livsvillkor. Det hänger samman med kyrkans samhällsansvar utifrån människans värde och värdighet, tillit, trygghet och demokrati. Kyrkans roll i samhället är ständigt aktuell och det diakonala uppdraget behöver aktualiseras i takt med samhällsförändringar. Därför behövs ett helhetsgrepp som även omfattar flykting- och migrationsarbete och social utsatthet av olika slag vilket är syftet med det stiftsövergripande samverkansarbetet inom projektet Social hållbarhet.

Det ingår i stiftets identitet att vara en del av den världsvida kyrkan. Det innebär en gemenskap med alla kristna samfund som engagerar sig för en rättvis värld och som värnar grundläggande mänskliga rättigheter. Främjandet ska leda till ett ökat engagemang i det internationella arbetet i Svenska kyrkan med en särskild plats för ungdomar och unga vuxna att vara delaktiga.

Rekrytering och kompetensförsörjning för levande församlingar

Svenska kyrkan står, liksom andra branscher, inför stora pensionsavgångar både bland präster och andra yrkeskategorier. Det är därför viktigt att vara en attraktiv arbetsgivare där vi mår om våra medarbetare och tar vara på **unga och ideella** resurser. Rekryteringsperspektivet handlar också om medlemskapet. Svenska kyrkans församlingar möter många människor varje år och kyrkans röst har blivit tydligare i det offentliga samtalet. Samtidigt går färre i gudstjänst och siffrorna för de kyrkliga handlingarna går nedåt. I denna komplexa verklighet ska Svenska kyrkan förmedla evangelium. Församlingarna behöver också kommunicera på ett sätt som stärker människors kunskap om vad vi gör samt upplever kyrkan som relevant. Detta innefattar även medlemsvård - ett arbete Härnösands stift vill främja.

Utveckla hållbara organisationer för levande församlingar

Kyrkomötets beslut utifrån strukturutredningen, Närhet och samverkan, gav nya förutsättningar för församlingar att samverka i gemensamma pastorat. Församlingarna ges förutsättningar att finnas

kvar genom pastoratssamverkan inom arbetsgivarfrågor, fastighetsfrågor, ekonomisk och administrativ förvaltning, IT och kommunikation. Ansvaret för att indelning av församlingar och pastorat är ändamålsenlig ligger på stiftsstyrelsen. Målet med **pastoratsbildningsarbetet** som initierats är att församlingarna ska kunna finnas kvar och kunna utföra sin grundläggande uppgift i en framtid med lägre kyrkotillhörighet och lägre intäkter.

Kyrkomötets beslut om **Gemensamt ansvar** för fastigheter och inomkyrklig utjämning har till syfte att uppnå en mer effektiv förvaltning av kyrkobyggnader och andra fastigheter, både vad gäller ekonomi och kompetens. Beslutet innehåller flera olika delar som ska genomföras kommande år och vara klart år 2022 med upprättade lokalförsörjningsplaner som också ska relatera till församlingsinstruktionerna.

Genom administrativ samverkan blir vi effektivare tillsammans. Genom tillgång till gemensamma stödfunktioner, som ekonomi- och löneservice, arkiv, diarium och dokumenthantering, kan kyrkans resurser användas hållbart för att möta kommande ekonomiska utmaningar, så Svenska kyrkan även i framtiden kan ha ett levande församlingsliv. Mängden kommande pensionsavgångar bland administrativ personal ger också anledning till att se över behovet av ökad samverkan.

Att utveckla stiftets tillsyn syftar till att förtydliga stiftets uppdrag och att dialogen med församlingar och pastorat ökar så att utbyte och lärande möjliggörs och behov av eventuellt stöd synliggörs. Förvaltningstillsyn genomförs inför visitationer, i samband med nytillträdd kyrkoherde och inför utredning om eventuell indelningsförändring. En webbportal skapas för att ge inspiration och vägledning. Stiftet har också fått ett utökat tillsynsuppdrag genom tillsyn av begravningsverksamheten. Församlingsinstruktioner revideras vart fjärde år så att församlingens möjligheter och utmaningar tydliggörs och strategier formuleras för att möta dessa.

Foto: Maria Eddebo Persson. Detaljbild från Barsta kapell.

Ett stärkt barnrättsperspektiv

Arbetet med ett stärkt barnrättsperspektiv i verksamhetsplaneringen har sin bakgrund i kyrkomötets beslut 2012 som innebär att barnkonsekvensanalys krävs som grund för Svenska kyrkans verksamhet. Arbetet med att verkställa beslutet om barnkonsekvensanalys innebär två olika saker; dels ett stärkt barnrättsperspektiv, där förhållningssättet till hela verksamheten inkluderande olika satsningar genomsyras av att stiftets uppdrag och verksamhet speglas mot kartläggning och samtal med barn, så att dessa kan mötas. Det innebär dels också att beslutande organ behöver jobba konkret med att använda verktyget barnkonsekvensanalys i sin beslutsprocess, som sedan kan synas i protokoll. Stiftskansliet har sedan några år tillbaka implementerat ett arbetssätt som innebär att handläggare och stiftsstyrelse gemensamt tar ansvar för att barnrättsperspektivet blir beaktat i ärenden, verksamhetsplanering och beslut.

Den strategiska barnrättsgruppen som verkat några år under implementeringstiden har satt upp mål som vi jobbar mot. Målen omfattar såväl det strategiskt interna arbetet samt det utåtriktade främjandet.

I arbetet med mål och budget har de verksamhetsansvariga i enlighet med riktlinjerna för barnkonsekvensanalys, arbetat för att stärka barnrättsperspektivet utifrån tre utgångspunkter:

- En kartläggning över barns livsvillkor i Härnösands stift. Hur påverkar barns olika förutsättningar tillgången till den verksamhet som bedrivs?
- Barns röster, som inhämtats via två hearingprojekt, där bland annat gudstjänst, andlig utveckling, kyrkan som plats och välkomnande miljöer har processats och analyserats, finns att läsa i två rapporter som kompletterar kartläggningen.
- FN:s barnkonvention och de fyra vägledande principerna. Hur kan stiftet respektera, skydda och främja barnets rättigheter direkt eller indirekt?

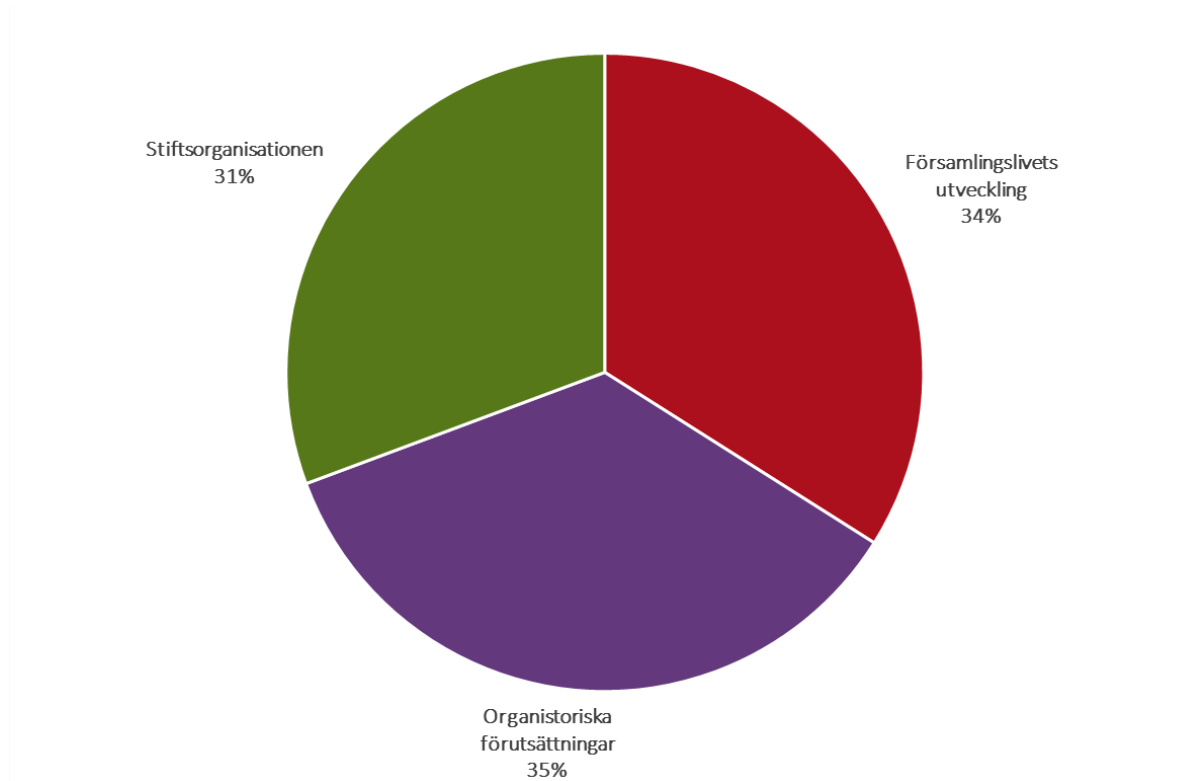
Rent konkret handlar det sammanfattningsvis om att stiftsnivån behöver i sitt uppdrag ta hänsyn till följande sex punkter i sin verksamhetsplanering, som är ett resultat av samtal med barn och unga i Härnösands stift under hösten 2017 till våren 2019¹:

- 1) De *kyrkliga handlingarna* är viktiga och bör bevaras.
- 2) *Gudstjänsten* behöver vara en plats där man känner sig bekväm och hemmastadd, och miljön ska vara *välkomnande och inkluderande*, så att man vill återvända. En välkomnande miljö handlar om att bli sedd, bekräftad och uppskattad.
- 3) Det ska finnas *kompetens hos personal* som möter och ser barn och unga i de kyrkliga sammanhangen, vare sig det är i gudstjänsten eller i barngruppen/ungdomsgruppen. De vill möta stabila vuxna som varken kräver eller dömer, utan är ett stöd i livet.
- 4) *Mötesplatser* lokalt är viktiga och gemenskapande, och även stärkande för individen då man upplever att man kan vara sig själv i kyrkan, och man behöver inte leverera eller prestera. Detta behöver bevaras!
- 5) *Delaktighet i verksamheten* skapar relevans. Verksamheten – både gudstjänst, gruppverksamhet och/eller öppet hus – bör utformas utifrån det.
- 6) *Barn och unga är församlingsbor* som behöver få möjlighet att finnas i kyrkan på lika villkor.

¹ Kartläggning del 2 – hearingprojekt 2017/2018 och 2018/2019

Övergripande budget 2020 för Härnösands stift

Summan av budgeterade nettokostnader 2020 inom Härnösands stift uppgår till 89 030 tkr varav personalkostnader 37 227 tkr och fördelas enligt nedanstående cirkeldiagram.

Figur 1 Övergripande fördelning av budgeterade nettokostnader per verksamhetsområde

Församlingslivets utveckling

Det övergripande målet för verksamhetsområdet är att stiftets församlingar ska ha förutsättningar att utföra sin grundläggande uppgift – att bedriva gudstjänst, undervisning, diakoni och mission – i sitt lokala sammanhang och samtidigt vara en del av hela Svenska kyrkan.

”Svenska kyrkan framträder lokalt som en församling. Denna är den primära enheten inom kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.”

(Kyrkoordningen, Andra avdelningen, 2 kap. Församlingens uppdrag)

Stödet för den grundläggande uppgiften är själva basen för främjandet av församlingslivets utveckling. Det sker inom en mångfald av verksamhetsområden och insatserna utgörs till stor del i form av fortbildning av yrkesgrupper inom den grundläggande uppgiften, präster, diakoner, kyrkomusiker, församlingspedagoger men även till andra yrkesgrupper såsom kommunikatörer och diakoniassistenter. Målet är att stärka kompetensen och det gemensamma lärandet inom arbetet med den grundläggande uppgiften i församlingen.

Vidare erbjuds utbildning och erbjudande om nätverk utifrån intresseområde och tema, exempelvis unga ledare, jourhavande präst, andlig vägledning, själavård, konfirmandarbetslag med flera. Mötesplatser erbjuds också genom mer direkta insatser, exempelvis för Svenska kyrkans unga och andra ideella samt inom det flerspråkiga verksamhetsområdet.

Framtagandet av ett program för Lärande och undervisning slutförs i kyrkostyrelsens projekt 2020. Härnösands stift medverkar i referensgrupp för projektet samt bevakar utvecklingen inom projektet. När programmet är utformat och klart, formuleras ett stöd utifrån stiftets och församlingarnas förutsättningar inom Lärande och undervisning - att stärka kunskapen om kristen tro och tradition.

För 2020 är följande utvecklingsområden prioriterade inom främjandet av den grundläggande uppgiften i församlingarna och pastorat:

Gudstjänst – Inspiration och fördjupning inom predikan. Orgelfortbildning utifrån unika orglar i stiftet. Fortsatt Dopsatsning för hela arbetslag. Fortsatt utbildning av veniater och kyrkvårdar (även finskspråkiga). Stöd till församlingarna i deras arbete med barn och gudstjänst. Framtagande av sydsamisk psalmbok. Översättning av kyrkohandbok till teckenspråk.

Idealitet i alla åldrar – en strategi utarbetas för att stärka och stödja församlingarnas arbete med att tillvarata engagemang och vilja att bidra hos ideella i alla åldrar. En viktig del i utformandet av strategi är en nära dialog med församlingarna/pastoratens lokala förutsättningar.

Att inspirera och stödja **diakonalt utvecklingsarbete** i ett föränderligt samhälle handlar om att rusta församlingar att se de utmaningar som finns och om människors livsvillkor. Det hänger samman med kyrkans samhällsansvar utifrån människans värde och värdighet, tillit, trygghet och demokrati. Kyrkans roll i samhället är ständigt aktuell och det diakonala uppdraget behöver aktualiseras i takt med samhällsförändringar. Därför behövs ett helhetsgrepp som även omfattar flykting- och migrationsarbete och social utsatthet av olika slag vilket är syftet med det stiftsövergripande samverkansarbetet inom projektet Social hållbarhet.

För 2020 kommer det närmast att märkas genom fortsatt främjande inom området genom programmet Social hållbarhets utbildningskoncept Tillit & Demokrati, rådgivningsstöd via Asylrättscentrum samt verksamhetsförstärkande medel.

Härnösands stift kommer 2020 att erbjuda konceptet **Kommunikation som mission** – i syfte att stärka arbetet med medlemskommunikation. Utbildningskonceptet är riktat till hela arbetslaget och är framtaget genom samverkan mellan stiftet och nationell nivå.

Svenska kyrkan i Härnösands stift står inför en omdanande period. Vikande medlemstal och krympande ekonomiska resurser är en realitet. Det sätt vi väljer att möta framtiden är något vi tillsammans kan formulera. Härnösands stift vill vara relevant för församlingarna. Med dialogen som redskap vill vi utforma främjandet så att det ger optimal nytta för församlingarna. Dialogen med församlingarna är absolut nödvändigt för att vi ska kunna formulera de prioriteringar vi nödgas göra tillsammans. Härnösands stift vill därför under 2020 ta vara på de mötesplatser vi har med församlingarna, medarbetare, ideella, förtroendevalda för att ställa frågor om nuläge och tankar om framtiden med tidsperspektivet är 3-5 år.

Gudstjänst

I stiftet ska gudstjänsten vara kyrkolivets centrum och musiken har en central roll i det. Främjandet avser att stödja församlingarnas möjligheter att utveckla sitt gudstjänstliv, såväl söndagens gudstjänst som övriga gudstjänster utifrån de lokala förutsättningarna. Det görs med målet att inspirera och stärka församlingarna så att fler arbetar strategiskt med gudstjänst, dop, konfirmation och övriga gudstjänster och där musiken har en självklar plats. Ambitionen är att bidra till kompetenta medarbetare och att främja rekrytering till området.

Effektmål: Att fler församlingar arbetar strategiskt och med utveckling av sitt gudstjänstliv och musikverksamheten utifrån lokala förutsättningar.

Barn och unga

Svenska kyrkan i Härnösands stift ska vara en naturlig mötesplats för barn och unga där deras behov tillgodoses och deras engagemang tas i anspråk.

Stiftets stora satsning på barn och unga sker främst genom utbildning av unga ledare tillsammans med församlingar och pastorat och samarbetet med Svenska kyrkans unga.

Främjandet har målet att ge alla barn och unga möjlighet att finna en kristen identitet och att stärka församlingarna i arbetet med barn och unga att finna och fördjupas i kristen tro samt ta vara på deras engagemang. Ambitionen är att bidra till kompetenta medarbetare och främja rekrytering till området samt att församlingarnas verksamhet kan speglas ur ett barnrättsperspektiv.

Effektmål: Att stärka församlingarnas arbete med att ge barn och unga möjlighet att finna och fördjupas i kristen tro samt ta vara på deras engagemang

Diakoni

I Svenska kyrkan i Härnösands stift ska kristen tro uttryckas genom kärlek, omsorg och solidaritet med alla medmänniskor och med hela skapelsen.

Stiftets stöd har som mål att stärka församlingarnas strategiska och samhällsinriktade diakonala arbete samt öka rekrytering till yrket. Ambitionen är att inspirera till diakonalt utvecklingsarbete i ett föränderligt samhälle och att uppmuntra församlingarna att vara en social medaktör i samhället, i arbetet bland människor i utsatta situationer. Det kommer till uttryck programmet om social hållbarhet som ska bidra till att stärka arbetet med tillit och demokrati.

Effektmål: Att inspirera och stödja församlingarnas diakonala utvecklingsarbete och deras engagemang som medaktör i samhället.

Ideellt medarbetarskap

De ideellt engagerade i Svenska kyrkan i Härnösands stift ska liksom förtroendevalda och anställda vara bärare av kyrkans uppdrag.

Främjandet har till syfte att det ideella engagemanget utvecklas och breddas, oavsett ålder och tidigare erfarenhet. Ambitionen är att erbjuda välkomnande mötesplatser som inbjuder till fördjupning i kristen tro och i uppgiften att vara ideell och har även ett rekryterande perspektiv.

Effektmål: Att stärka församlingar att ta tillvara det ideella engagemanget och rekrytera fler ideella medarbetare i alla åldrar.

Internationellt arbete

I Svenska kyrkan i Härnösands stifts identitet ingår att vara en del av den världsvida kyrkan som omfattar alla kristna samfund, som engagerar sig för en rättvis värld och som värnar grundläggande mänskliga rättigheter. Det övergripande målet är att utveckla församlingarnas internationella arbete så att fler ungdomar och vuxna engagerar sig.

Främjandet innebär en målsättning att stiftets internationella grupper har tillgång till stimulans och utveckling och att Härnösands stift är delaktig i den världsvida kyrkans gemenskap. Ambitionen är att det internationella arbetet i Svenska kyrkan är en plats för ungdomar och unga vuxna att vara kyrkligt engagerade.

Effektmål: Att utveckla församlingarnas internationella arbete så att fler ungdomar och vuxna engagerar sig.

Flerspråkigt arbete

Teckenspråk, sydsamiska och finska ska vara etablerade verksamhetsspråk i församlingarna och har en central roll som bärare och förmedlare av liv och tro i Svenska kyrkan i Härnösands stift.

Det innebär att utvecklandet av modeller för församlingarnas arbete på olika språk främjas, så att döva, finskspråkiga och sydsamiskt talande, oavsett ålder, är delaktiga i kyrkan genom flerspråkiga gudstjänster, diakoni och själavård.

Effektmål: Att främja församlingarnas flerspråkiga arbete så att teckenspråkiga, finskspråkiga och samer i alla åldrar är delaktiga i enlighet med stiftsstyrelsens beslut om mål utifrån nationell nivå rekommendationer.

Andlig fördjupning

I Härnösands stift ska själavård och andlig fördjupning bedrivas med omsorg om den enskilda människan som helhet och hennes andliga välbefinnande. Främjandet sker framför allt inom verksamhetsområdena själavård, andlig vägledning, pilgrim och jourhavande präst.

Ambitionen är att främja att anställda har tillgång till samtalsstöd i form av enskild själavård, möjlighet till andlig fördjupning men också att främja kompetensutveckling inom området för att stärka församlingarnas arbete med själavård och andlig fördjupning.

Även uppdraget som jourhavande präst främjas som en del i kyrkans själavård där målet är att stiftet kan bemanna jouten utifrån det antalet pass som tilldelas.

Effektmål: Att bidra till att församlingarnas medarbetare har tillgång till själavård och andlig fördjupning.

Bidrag till församlingslivets utveckling

Församlingar och pastorat i Härnösands stift ska ha möjlighet att bedriva och utveckla verksamheten med stöd av ett bidragssystem som präglas av solidaritet och särskilda behov.

Bidraget avseende verksamhetsförstärkning ska täcka kostnader för verksamhet inom den grundläggande uppgiften som riktar sig till andra än de som är bosatta inom den egna församlingen eller pastoratet. Det avser själavård inom kriminalvård, sjukhus, försvaret, universitet och för områden med omfattande turism.

Stiftet lämnar även bidrag till församlingar och pastorat för diakonal utveckling och familjerådgivning.

Effektmål: Att ge ekonomiskt stöd för att främja församlingsutveckling inom den grundläggande uppgiften.

Medlemskommunikation

Svenska kyrkan i Härnösands stift ska upplevas som angelägen.

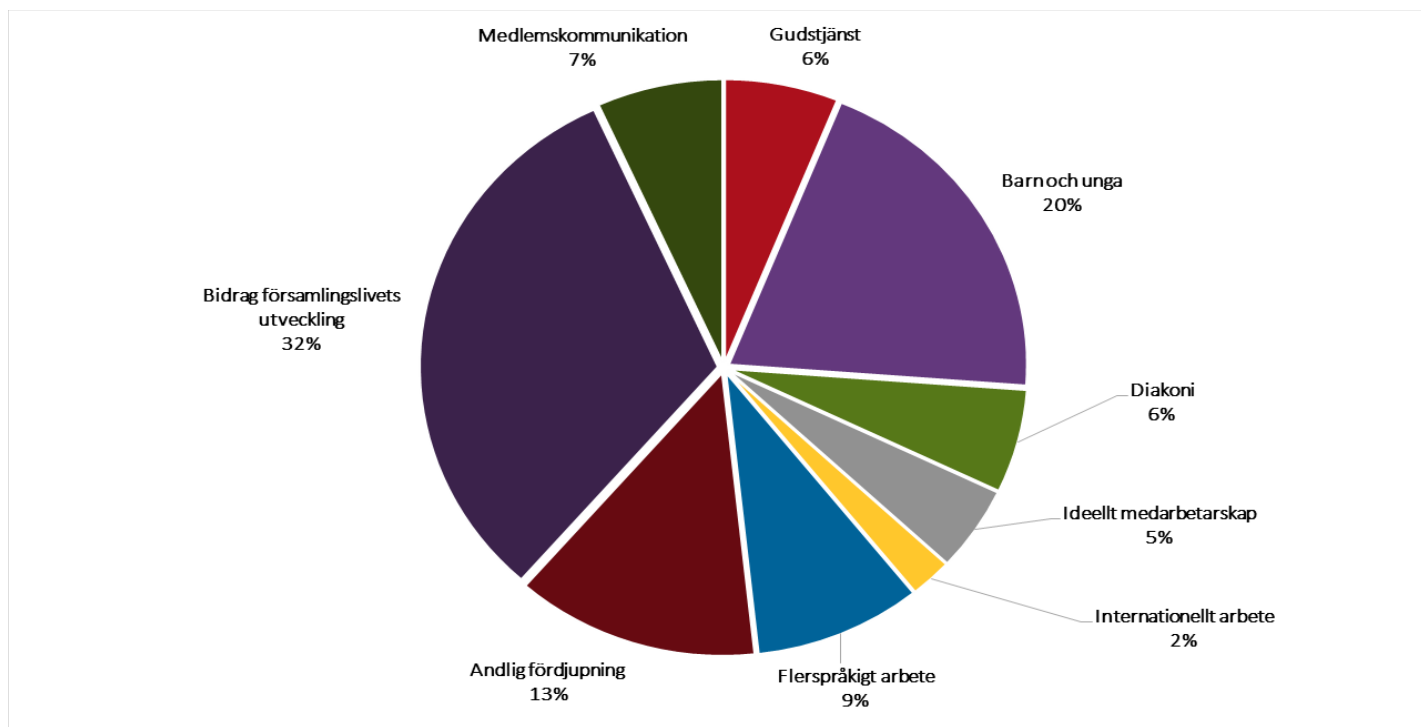
Främjandet inom området medlemskommunikation har till syfte att dels kommunicera direkt till allmänheten och dels att stötta församlingarna i deras kommunikation genom fortbildning och genom möjlighet till ekonomiskt stöd för vissa insatser.

Effektmål: Att stärka och utveckla församlingarnas medlemskommunikation.

Budget församlingslivets utveckling

Summan av budgeterade nettokostnader 2020 inom verksamhetsområdet uppgår till 30 479 tkr varav personalkostnader 10 224 kr och fördelas enligt nedanstående cirkeldiagram.

Figur 2 Fördelning av budgeterade nettokostnader inom församlingslivets utveckling

	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Varav personal- kostnader
Gudstjänst	1 353	1 422	1 873	1 227
Barn och unga	7 140	5 355	6 105	2 664
Diakoni	1 303	1 294	1 799	577
Ideellt medarbetarskap	1 000	1 531	1 474	765
Internationellt arbete	606	770	693	372
Flerspråkigt arbete	2 028	1 931	2 763	1 203
Andlig fördjupning	3 705	3 574	4 025	2 154
Bidrag församlingslivets utveckling	9 063	9 941	9 667	42
Medlemskommunikation	1 391	1 786	2 079	1 219
Summa nettokostnader	27 589	27 605	30 479	10 224

Organisatoriska förutsättningar

Det övergripande målet är att ge stiftets församlingar organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar för ett effektivt arbete.

Församlingarna ska kunna utföra den grundläggande uppgiften med stöd av goda strukturer som samverkan inom en rad förvaltningsområden innebär.

De kommande åren fokuseras arbetet på pastoratsbildningar och på arbetet som sker inom ramen för den gemensamma satsningen på Svenska kyrkans byggnader, gemensamt ansvar. Målet är att anpassa strukturen i stiftet för de nya förutsättningar som färre medlemmar och därmed minskade intäkter medför.

Styrning och ledning lokal nivå

Arbetet i församlingarna ska präglas av trygghet kring ansvar, befogenhet och roller både i arbetslag och i beslutande organ. Förtroendevalda i församlingar och pastorat ska utbildas för sitt uppdrag. Församlingarna ska ha chefer med möjlighet att utvecklas inom chefs- och ledarskapsområdet. Nya kyrkoherdar ska erbjudas särskilt stöd för att kunna utföra uppdraget.

Effektmål: Att säkerställa kompetens inom styrning och ledning samt att nya kyrkoherdar erbjuds särskilt stöd i sitt uppdrag.

Personalutveckling lokala nivå

Under året kommer ett utvecklingsarbete att genomföras kring arbetssätt och former för samverkan kring arbetshandledning. Arbetshandledning kan hjälpa den som handleds att utvecklas i sitt arbete inom Svenska kyrkan.

Effektmål: Att utveckla nya arbetssätt och former för samverkan kring arbetshandledning.

Struktur - Förvaltning - Ekonomi

Närhet och samverkan. Stiftet har ansvar för frågan om ändamålsenlig indelning i församlingar och pastorat. Beslut till följd av strukturutredningen gav förutsättningar för församlingar att finnas kvar genom att samverka i gemensamma pastorat. Att bilda pastorat innebär att samverka om arbetsgivarfrågor, fastighetsfrågor, ekonomisk och administrativ förvaltning, IT och kommunikation med syftet att öka kvalitet och på sikt minska kostnader för förvaltningsområdet.

Stiftsstyrelsen har fattat beslut om inriktningskriterier för pastoratsbildningsarbetet.

Sammanfattningsvis ska pastorat som bildas ha minst 10 000 kyrkotillhöriga som grund för att bära kostnaden för bemanning inom samtliga kyrkliga profilerken och för kompetens inom förvaltningsområdet. Hänsyn kan tas till geografiska faktorer. Målet är att enheterna ska kunna utföra sin grundläggande uppgift i en framtid med lägre kyrkotillhörighet och lägre intäkter

Beslut finns om vilka samråd och utredningar som kommer att genomföras under 2020. Stöd erbjuds de enheter som berörs i form av samtal, erfarenhetsutbyte, utvärdering och utbildning.

Administrativ samverkan ska utvecklas i hela Svenska kyrkan med gemensamma system och arbetssätt. Gemensam IT- och telefoniplattform (GIP), ekonomi, löne- och tidredovisningssystem, servicebyråer, stöd i fastighetsfrågor och system för fastighetsunderhåll och fastighetsskötsel, gemensamt system för arkiv, diarium, dokumenthantering samt upphandling och inköp. Riktat församlingsbidrag om totalt 32 miljoner kronor har finansierat den verksamheten under åren 2011-2018. För 2019 – 2020 har kyrkostyrelsen fattat beslut om finansiering för fullföljandet av GIP, allt annat ska finansieras inom ramen för stiftets budget alternativt genom finansiering i någon form av

avgiftsväxling. Stiftsstyrelsen har fattat beslut om en gemensam servicebyrå tillsammans med Luleå stift.

Genom samverkan kan vi vara effektiva tillsammans, använda resurserna klokt och skapa ekonomiskt utrymme så att vår kyrka i framtiden kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag. Målet är att fler församlingar och pastorat ingår i de samverkansprojekt som finns och att bibehålla kunskap och kompetens för att säkerställa långsiktig kvalitet. I årets budget ligger förslag på omställningsbidrag för att uppmuntra och underlätta för de församlingar och pastorat som väljer att nyttja tjänsterna.

Effektmål: Att verka för att stiftets församlingar samverkar i hållbara pastorat och att fler pastorat och församlingar använder gemensamma samverkanssystem.

Församlingsinstruktioner

Den utbildningsinsats som planeras ska leda till ökade kunskaper i omvärldsanalys. Den ska även stärka församlingarnas kommande arbete med målkapital och lokalförsörjningsplaner. Under året ska ett stödmaterial för församlingarnas arbete med församlingsinstruktioner färdigställas.

Effektmål: Att utveckla stödet för framtagandet av församlingsinstruktionen.

Visitationer

Församlingarna i Härnösands stift ska ha förutsättningar att utföra sin grundläggande uppgift i sitt lokala sammanhang och samtidigt vara en del av hela Svenska kyrkan. Biskopen visiterar församlingarna för att utöva tillsyn, utbyta erfarenheter och inspirera.

Förvaltningstillsyn kan beskrivas som ett förtydligat uppdrag som Härnösands stift valt att förlägga som en del av förberedelserna inför biskopens visitation. Den tillämpas ibland också för att reda ut andra situationer i församlingarna varför det kan uppstå behov av ytterligare förvaltningstillsyn under ett år. Stiftens uppdrag utökades också från 2019 med tillsyn över hur uppdraget som huvudman för begravningsverksamheten fullgörs.

Effektmål: Att utveckla visitationsmodellen så att visitationerna bidrar till hållbara och levande församlingar.

Utjämnings-och glesbygdsbidrag

Från och med 2018 infördes ett nytt inomkyrkligt glesbygdsbidrag som utbetalas direkt från nationell nivå till församlingar och pastorat. Det nya bidraget införs succesivt under en fyraårsperiod varför stiftets glesbygdsbidrag fasas ut i motsvaranden takt och minskas därmed med 25 procent under 2020 för att därmed upphöra.

Effektmål: Stiftet följer kyrkomötets beslut av det nya inomkyrkliga glesbygdsbidraget med en avvecklingstakt om 25 % per år.

Byggnader

Stiftets uppdrag är att främja arbetet med fastighetsfrågor i församlingar och pastorat så att förutsättningar ökar för en resurseffektiv och professionell fastighets- och inventarieförvaltning som också värnar tillgänglighet, kulturvärden och miljö.

Kyrkoantikvarisk ersättning. Stiftet har ansvar för beredning och fördelning av kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) samt stöd i att säkerställa att projekt som beviljas medel inom KAE bedrivs på ett

professionellt och kostnadseffektivt sätt. Kyrkoantikvarisk ersättning ges som ett bidrag från staten till Svenska kyrkan för att bidra till underhåll och tillgänglighet av vårt gemensamma kulturhistoriska arv. Från och med 2018 är kyrkobyggnadsbidraget (KBB) ersatt med kyrkounderbållsbidrag (KUB) som till skillnad från KBB inte får användas för utveckling och tillgänglighetsgörande av kyrkan. KUB är att likna vid ett inomkyrklig KAE som dock gäller för fler kyrkor. Reglerna för KAE-ansökan kommer att ses över för att förenkla ansökningsförfarandet. Målet är att den kyrkoantikvariska ersättningen används och kommer församlingar och pastorat till del på rätt sätt.

Effektmål: Att implementera nya rutiner och nytt digitalt verktyg för stift, församlingar och pastorat avseende kyrkoantikvarisk ersättning.

Gemensamt ansvar. Kyrkomötets beslut från november 2016 om att genomföra Gemensamt ansvar, utifrån fastighets- och utjämningsutredningen, betyder att stiftet får ett antal uppdrag att genomföra tillsammans med församlingar, pastorat och kyrkokansliet. Det gemensamma fastighetsregistret för hela Svenska kyrkan färdigställdes till den 1 januari 2019. Nästa steg är att samtliga församlingar och pastorat ska ha lokalförsörjningsplaner senast 2022. För arbetet med lokalförsörjningsplanerna kommer stiftet tillhandahålla metod- och utbildningsstöd till församlingarna samt bistå med personella resurser till lokal nivå. Därefter aktualiseras det sista steget inom ramen för gemensamt ansvar, om överlämnande av övertaliga kyrkor till trossamfundet Svenska kyrkan. Parallellt ska stiftet tillhandahålla också övrigt stöd och utbildningar till församlingar och pastorat i fastighets- och kulturarvsfrågor.

Effektmål: Kyrkomötets beslut om resurseffektivare fastighetsförvaltning och gemensamt ansvar för kulturarvet implementeras enligt plan.

Miljö- och klimat

Under stycket ”Inriktning och strategi”, på sidan 4, beskrivs det gemensamma arbetet om Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Som ett led i detta arbete har stiftsstyrelsen och egendomsnämnden gemensamt utarbetat ett förslag stiftsfullmäktige om en ny miljöpolicy.

Utifrån medel för resursförstärkning till stiftet kartlägga församlingarna och identifiera deras behov av åtgärder för att minska klimatpåverkan utifrån de övergripande målen i färdplanen.

Effektmål: Att stärka församlingarna och pastoratens miljö- och klimatarbete

Inomkyrklig kommunikation

Församlingarnas medarbetare ska ha god kännedom om stiftets verksamhet genom ett uppdaterat intranät och stiftets nyhetsbrev.

Effektmål: Att församlingarnas medarbetare får kunskap om stiftets verksamhet

Studerande till kyrklig tjänst

Rekryteringsarbetet, som genomförs i samarbete med församlingarna, ska bidra till goda medarbetare inom Svenska kyrkans fyra profilyrken präst, diakon, pedagog, kyrkomusiker. Studenter i de fyra profilutbildningarna ska ha god kunskap om stiftet och sin framtida arbetsplats. Församlingarna i Härnösands stift ska kunna utveckla en välkomnande och rekryterande miljö.

Effektmål: Att öka antalet behöriga sökanden till de fyra profilutbildningarna och att nya medarbetare i vigningstjänsten får introduktion i uppdraget.

Arbetsmiljöarbete

Det övergripande målet är att Svenska kyrkan i Härnösands stift ska erbjuda god arbetsmiljö och trygga miljöer för både medarbetare och deltagare i kyrklig verksamhet.

Församlingar och pastorat ska erbjuda trygga mötesplatser för alla inom kyrkans verksamhet genom att stiftet erbjuder stöd till arbete med HBTQ-frågor.

Effektmål: Att verka för trygga miljöer för både medarbetare och deltagare i kyrklig verksamhet.

Kyrklig beredskap

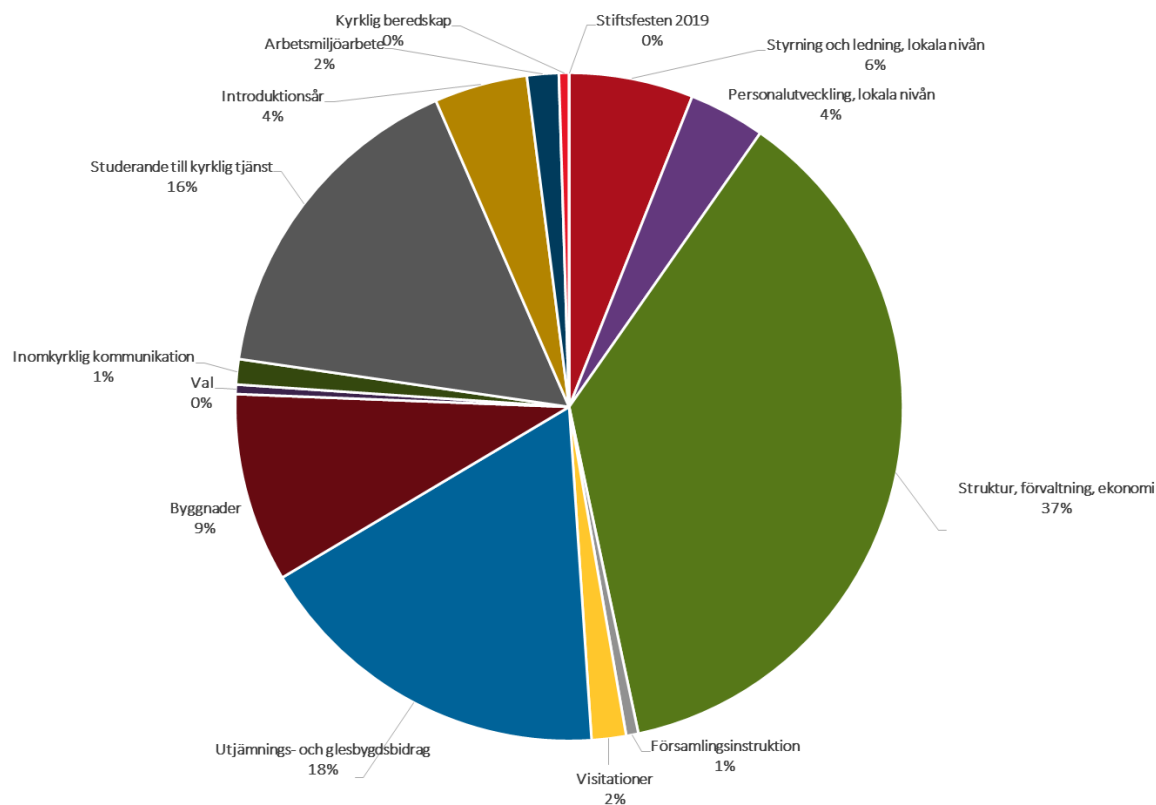
Församlingarna ska ha beredskap att agera och samverka i samband med större olyckor och nationella katastrofer. Utbildning genomförs med målet att den webbaserade beredskapsplanen tas i bruk i församlingarna.

Effektmål: Att främja församlingarnas arbete med beredskapsplaner.

Budget organisatoriska förutsättningar

Summan av budgeterade nettokostnader 2020 inom verksamhetsområdet uppgår till 31 331 tkr varav personalkostnader 11 933 tkr och fördelas enligt nedanstående cirkeldiagram.

Figur 3 Fördelning av budgeterade nettokostnader inom organisatoriska förutsättningar

	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Varav personal- kostnader
Styrning och ledning, lokala nivå	1 668	1 785	1 884	414
Personalutveckling, lokala nivå	1 146	1 203	1 156	211
Struktur, förvaltning, ekonomi	3 248	5 244	11 582	2 811
Församlingsinstruktion	59	131	185	45
Visitationer	658	1 164	523	433
Utjämnings- och glesbygdsbidrag	16 282	10 888	5 494	0
Byggnader	2 118	2 620	2 866	3 248
Val	9	22	144	84
Inomkyrklig kommunikation	529	364	383	167
Studerande till kyrklig tjänst	3 099	2 493	5 067	2 871
Introduktionsår	1 178	929	1 413	1 316
Arbetsmiljöarbete	411	320	481	245
Kyrklig beredskap	68	370	153	87
Stiftsfesten 2019	261	4 281	0	0
Summa nettokostnader	30 733	31 814	31 331	11 933

Stiftsorganisationen

Det övergripande målet för stiftsorganisationens interna arbete är att skapa bästa möjliga förutsättningar för ett väl fungerande främjande och tillsynsarbete.

Styrning och ledning

Stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ och beslutar i principiella ärenden och i ärenden som på annat sätt är av större vikt, främst mål och riktlinjer för verksamheten, budget, kyrkoavgift och andra viktiga ekonomiska frågor. Vidare beslutar fullmäktige om inrättande av nämnder och deras verksamhet, val av ledamöter och ersättare i stiftsstyrelse och nämnder, val av revisorer och revisorsersättare, grunder för ersättning till förtroendevalda och revisorer samt fastställande av årsredovisningens resultat och balansräkning, och årsredovisning. KO 7 kap. 1§.

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen är stiftsfullmäktiges beredande och verkställande organ samt ska främja församlinglivet i stiftet och verka för dess utveckling. Stiftsstyrelsen ska leda och samordna stiftets förvaltning, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på stiftets ekonomiska ställning samt göra de framställningar som behövs till stiftsfullmäktige, andra kyrkliga organ, statliga och kommunala myndigheter samt verkställa stiftsfullmäktiges beslut om detta inte har uppdragits åt någon annan. Stiftsstyrelsen ska även handlägga vissa ärenden enligt särskilda bestämmelser i kyrkoordningen som att till exempel besluta om indelning för församlingar och pastorat. Stiftsstyrelsen ska verka för att beredskapsförberedelserna inom stiftet genomförs på ett ändamålsenligt sätt och med enhetlig inriktning. KO 7 kap. 7-11 §.

För stiftsstyrelsen finns arbetsordning fastställd samt uppdragsbeskrivning till beredande organ, stiftsstyrelsens arbetsutskott (AU) och arbetsordning för kapitalförvaltningsråd.

Domkapitlet

Domkapitlet ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i KO 6 kap. 8§ som rör tillsynsärenden, behörighetsprövning och domkapitlets yttrande inför tillsättning av präst, diakon och i vissa fall musiker, utfärdande av församlingsinstruktioner, präst- och diakonexamen samt vigning. I domkapitlets uppdrag ingår också att bland annat yttra sig inför stiftsstyrelsens beslut om ändrad indelning för församlingar och pastorat och att besluta om riktlinjer för konfirmandarbetet samt att fatta beslut i beslutsprövningsärenden och andra typer av överklaganden. För domkapitlet finns en fastställd arbetsordning.

Egendomsnämnden

Stiftsfullmäktige har inrättat en nämnd, eigendomsnämnden, med ansvar för förvaltningen av stiftets prästlönetillgångar. Tillgångarna består till övervägande del av skogsmark samt till mindre del av fonder. Inriktningsmål för eigendomsförvaltningen samt insatser för det kommande året redovisas separat, i Budget för prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2019. KO 46 kap.

Biskop

Biskopen ska förkunna evangelium i ord och handling, ha ansvar för att evangelium förkunnas rent och klart och för att sakramenten förvaltas enligt kyrkans bekännelse och ordning, svara för ledning och tillsyn, vårda och värna kyrkans enhet, viga präster och diakoner, kalla präster och diakoner till överläggning samt i övrigt fullgöra biskopens uppgifter enligt kyrkoordningen. Biskopen ska

visitera stiftets församlingar och får också uppdra åt kontraktsprostarna att i biskopens ställe visitera församlingar i deras kontrakt. Förvaltningstillsyn genomförs som en del av förberedelserna inför visitationer. Biskopen kallar årligen in kontraktsprostar, kyrkoherdar, församlingsherdar, präster och diakoner för överläggningar. Biskopen är Svenska kyrkans representant i offentliga sammanhang och har också nationella och till viss del internationella uppdrag.

Stiftskansliets ledning

Stiftskansliet är organiserat i fyra enheter *Tro och liv*, *Struktur och utveckling*, *Egendomsförvaltning* och *Stöd och service*. Kansliets ledning svarar för beredning och uppföljning av fattade beslut samt genomförande och utvärdering av aktiviteter i relation till syfte och förväntade resultat. Vidare ansvarar ledningen för att fortlöpande säkerställa de personalresurser som behövs för att målen i verksamheten ska uppfyllas samt att medarbetare får möjligheter till kompetensutveckling i relation till verksamhetens behov, generellt, kollektivt och individuellt. Arbetet leds av stiftsdirektor i enlighet med beslutad delegationsordning och för den operativa ledningen svarar enhetschefer för de fyra enheterna. Tillsammans bildar de en ledningsgrupp.

För strategisk planering och uppföljning av verksamheten finns en mötesstruktur med möten som bland annat innehåller omvärldsanalys, utvärdering och trendspaning vilket ger underlag till årsredovisning, kommande strategidokument samt kommande budget och verksamhetsplan.

Information och kommunikation är viktigt för samordning av de olika processerna. Hemsidan, intranätet och nyhetsbrevet är viktiga verktyg där information kontinuerligt ges till allmänhet, församlingar och personal. Utöver detta ger stiftsdirektor varje vecka en skriftlig information till personal om aktualiteter i enlighet med riktlinjer för internkommunikation.

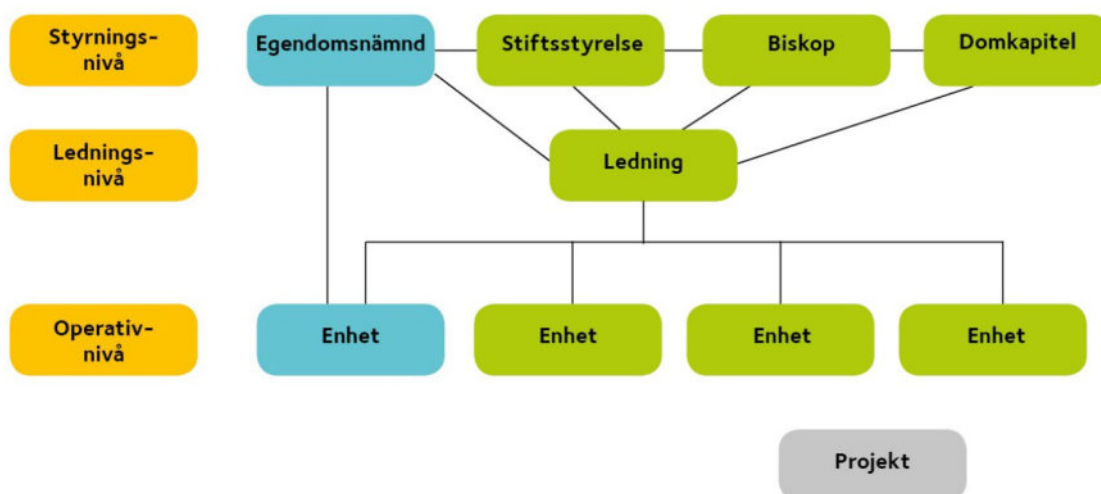
Hållbarhetsfrågor (ekonomisk, ekologisk, existentiell och social) är generella styrnings- och ledningsfrågor.

Ekonomisk hållbarhet med en budget i balans 2024 kräver omfattande åtgärder.

Ekologisk hållbarhet kan stärkas genom resepolicy, stiftets lokalförsörjningsplan, öka användning av förnyelsebar energi och miljödiplomering. Klimatstrategi utvecklas gemensamt i svenska kyrkan med utgångspunkt i biskopsbrevet om klimatet. Möjliga gemensamma åtgärder: minska resande, minska energiförbrukning och öka användning av förnyelsebar energi.

Existentiell hållbarhet - livets ursprung, mening och mål, kristen tro och andlig fördjupning. Stiftsorganisationens eget arbete med undervisning och lärande, möjlighet till samtal om tro och liv.

Social hållbarhet kan stärkas genom arbetsmiljöpolicy, jämställdhetspolicy, inkluderingspolicy, arbetsplatsträffar och personaldagar.

Figur 4 Enkel skiss över organisationen för Härnösands stift

Effektmål: Att stiftskansliet ger stiftsfullmäktige, stiftsstyrelsen, egendomsnämnden, domkapitlet och biskopen förutsättningar att fullfölja sina uppdrag enligt lag, kyrkoordningen och andra styrande dokument och säkerställer kunskap och beredningsrutiner inför beslut med särskilt beaktande av barnrättsperspektivet.

Stödfunktioner

Stödprocesserna behövs för att stiftsorganisationens huvudprocesser ska fungera så effektivt och smidigt som möjligt. Huvuduppgiften är att ge stöd och service till övriga funktioner samt att utveckla gemensamma processer, så att tid frigörs till de specifika uppgifterna. Här ryms stöd i form av HR, IT, kommunikation, administration, diariet och arkiv, vaktmästeri, reception samt växel med svarsservice för stiftsorganisationen och de församlingar som valt att ingå. Enheten ansvarar också för all administration av ärendeberedning för beslutsorganen.

Utvecklingsarbetet fortsätter med målet att skapa tydligare rutiner och ett uppdrags- och projektorienterat arbetssätt. 2019 anslöts stiftskansliet till det gemensamma systemet för diarium och dokumenthantering – inom ramen för GADD. I verksamhetsplaneringen för året ligger nu att ansluta till systemets funktion för e-arkiv i samband med årsskiftet 2020/2021.

Målet för det interna arbetsmiljöarbetet är att kansliet är en hälsofrämjande arbetsplats med hög frisknärvaro och som arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor där fokus också sätts på en bra balans mellan arbete och privatliv. Under 2019 genomfördes arbetsplatsprovaren, alla medarbetare fick möjligheten att svara på en enkät gällande områden som arbetsförhållanden, ledarskap, organisation, kommunikation mm. Stiftskansliets chefer har, tillsammans med medarbetarna, påbörjat arbetet med att sätta upp önskade mål för arbetsmiljön samt skapa handlingsplaner för att uppnå detta.

I budgeten redovisas här också gemensamma kostnader för till exempel kontorslokaler, telefoni, kontorsutrustning och bilar. Viss del av personalkostnader och andra gemensamma kostnader debiteras prästlönetillgångarna för administrativa tjänster. En röd tråd för stödfunktionerna är att ständigt se över resursförbrukningen och att genomföra arbetet så hållbart som möjligt.

Effektmål:

- Stiftskansliet utvecklar rollbeskrivning, uppdragsdialog och ett sammanhållet kansli.
- Att implementera det nya digitala verktyget för stiftskansliets beredskapsarbete.
- Implementera resultat utifrån handlingsplanen baserad på arbetsmiljökartläggningen 2019.

Fastigheter

Biskopsgårdens förvaltning ska vara resurseffektiv och av förväntad kvalitet. Inför året kommer en förvaltnings- och underhållsplan att upprättas som bland annat omfattar att järnsmidesstaketet renoveras.

Effektmål: Biskopsgården underhålls enligt vård- och underhållsplanen och förvaltningen är resurseffektiv.

Övrig stiftsverksamhet

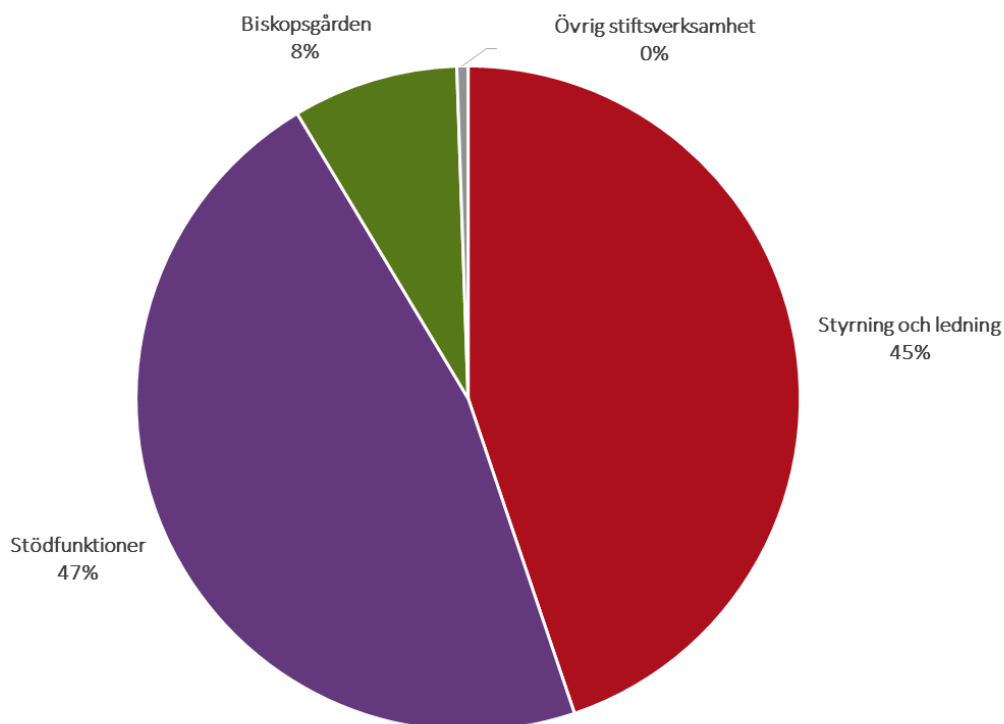
Organisationer med kristen profil verksamma inom Härnösands stift kan efter prövning av ansökan få ekonomiskt stöd för sin verksamhet. För 2020 budgeteras bidrag till Lekmannaförbundet i Härnösands stift, Kyrkosångarförbundet och Kvinnor i Svenska kyrkan som får bidrag detta år.

Foto: Lena Vik. Biskopsgården.

Budget stiftsorganisationen

Summan av budgeterade nettokostnader 2020 inom verksamhetsområdet uppgår till 27 220 tkr varav personalkostnader 15 070 tkr och fördelas enligt nedanstående cirkeldiagram.

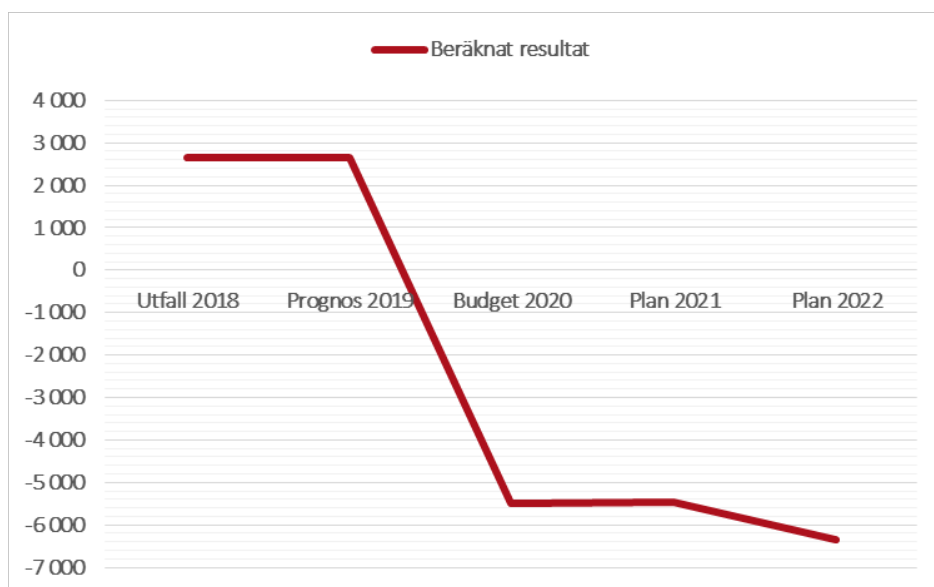
Figur 5 Fördelning av budgeterade nettokostnader inom stiftsorganisationen

	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Varav personal- kostnader
Styrning och ledning	12 251	12 226	12 314	8 514
Stödfunktioner	15 549	13 612	12 539	6 346
Biskopsgården	1 592	1 957	2 217	210
Övrig stiftsverksamhet	256	192	150	0
Summa nettokostnader	29 648	27 987	27 220	15 070

Budgetsammanställning 2020

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor, tkr. Belopp inom parentes avser utfall år 2018. Nettoresultat tillämpas, vilket innebär att intäkter och kostnader redovisas netto inom respektive verksamhet.

- Verksamhetens intäkter 83 526 tkr (90 631 tkr)
- Verksamhetens nettokostnader 89 030 tkr (87 970 tkr)
- Resultat från finansiella investeringar 1 500 tkr (- 803 tkr)
- Budgeterat resultat -5 504 tkr (2 661 tkr)

Figur 6 Beräknat resultat

Investeringar

För 2020 har övriga mindre investeringar budgeterats med 450 tkr.

Resultat från finansiella investeringar

Stiftets riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Gällande policy innehåller etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning, anpassade efter nationella nivåns riktlinjer.

Den svenska konjunkturen är fortsatt stark och riksbanken bedömer att inflationsmålet med 2 procent kommer att uppnås. Eftersom det är viktigt att konjunkturen fortsätter att vara stark och sätter avtryck i prisökningarna behöver penningpolitiken vara fortsatt expansiv. Riksbanken har därför beslutat att behålla reporäntan oförändrad på -0,25 procent tills vidare. Utvecklas ekonomin som väntat finns det snart utrymme att långsamt minska stödet från penningpolitiken. Prognosen indikerar att reporäntan hålls oförändrad och därefter höjs med 0,25 procentenheter antingen i december 2019 eller i februari 2020.

Budgeterad avkastning på värdepappersportföljen avser huvudsakligen utdelning och förväntad värdeutveckling relaterad till fondinnehavet samt avkastning på stiftets likvida medel tillgängliga på Kyrkkontot. Det innebär att stiftet har en fordran på nationell nivå motsvarande aktuellt saldo på kontot. Även om ränteläget är lågt kan en extra avkastning erhållas på de likvida medel som placeras på Kyrkkontot. Avkastningen baseras på hur förvaltningen av det samlade kapitalet på Kyrkkontot utvecklas.

Årets resultat

I resultatbudgeten redovisas relationen mellan de intäkter och de kostnader som stiftet beräknas ha. För budgetåret 2020 beräknas resultatet bli ett underskott på minus 5 504 tkr. Ett planerat underskott som finansieras genom tidigare balanserade överskott i balansbudgeten.

Budgeterat underskott och kopplingen till tidigare års överskott

Beslutet om ordningen med målkapital innebär att de överskott som uppkommer utöver målkapitalet kan fritt disponeras av stiftsfullmäktige. I budgeten för år 2020 används en del av tidigare års överskott för att täcka årets budgeterade underskott.

Plan 2021 och 2022

I resultatbudgeten finns även en plan för åren 2021 och 2022 redovisad. Planen är inte en budget utan endast en bedömning av ekonomiska konsekvenser utifrån vissa i nuläget kända och förväntade omständigheter. Planen tar hänsyn till vad som kan förväntas avseende intäktssidan, i första hand gällande kyrkoavgifter, stiftsbidrag och kyrkounderhållsbidrag.

Vad gäller kyrkoavgifterna kan intäkterna utifrån prognoser utfärdade av Sveriges kommuner och landsting och därefter applicerade på Svenska kyrkan, beräknas minska med cirka 634 tkr 2021. För 2022 beräknas en mindre ökning med 112 tkr.

Stiftsbidraget beräknas minska med 3 371 tkr år 2021 och en mindre ökning med 83 tkr under år 2022. Minskningen beror på förändringen av det inomkyrkliga utjämningsystemet, som ska vara helt genomförd till utgången av 2021.

Stiftets glesbygdsbidrag beräknas vara helt avvecklat till utgången av år 2021. Detta innebär ett minskat utbetalt bidrag med 5 394 tkr.

Utifrån det nuvarande ekonomiska läget, med en, just nu, stigande inflation, har en uppräknings av kostnaderna skett med 2,5 procent och personalkostnaderna med 2,2 procent för 2021 och 2022.

De definierade strategiska områdena utgör fortsatta prioriteringar. Andra förhållanden som påverkar planperioden är fortsatta satsningar på samverkanssystem och gemensamt ansvar/utlokaliserade fastighetssamordnare samt kyrkovalet 2021.

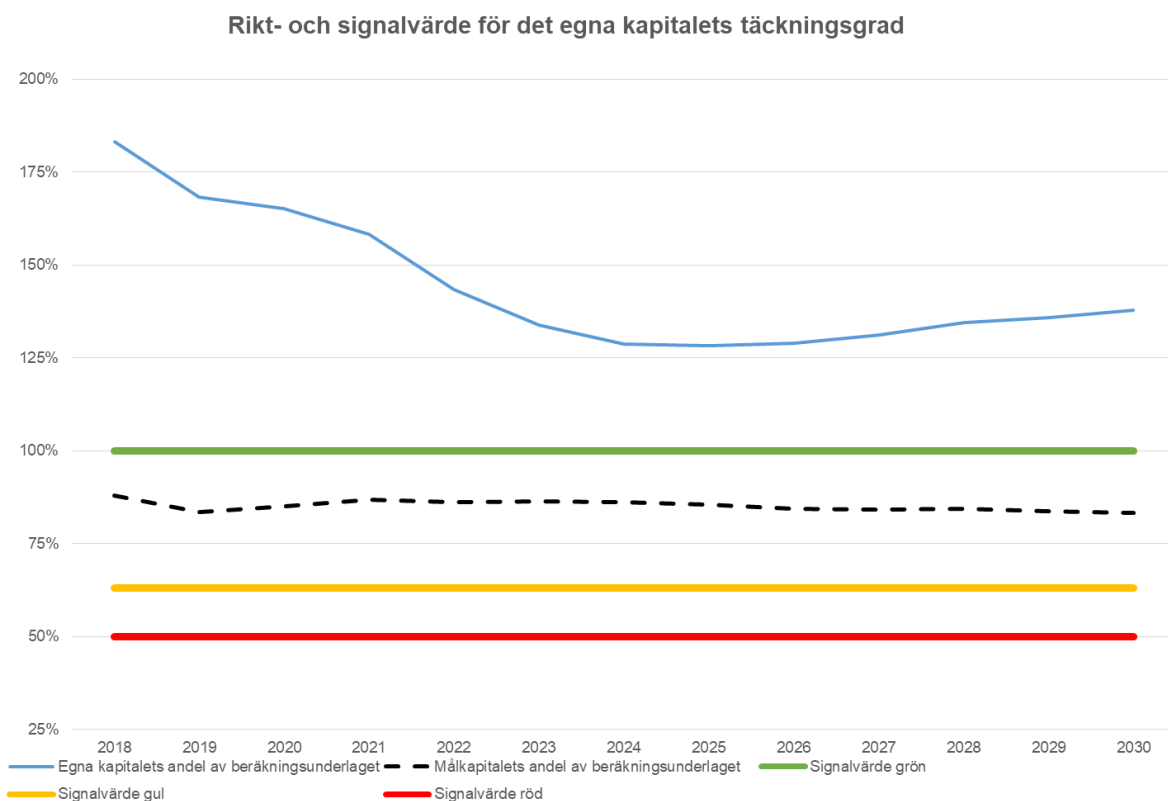
En bedömning av personalläget inför åren 2020-2022 visar att under dessa år uppnår fem personer 65 års ålder. Den flexibla pensionsåldern upp till 67 år medför att bedömningen inrymmer ett visst mått av osäkerhet. De kommande årens pensionsavgångar innebär såväl möjligheter som risker sett till kostnadsutvecklingen för stiftsorganisationen beroende av hur stiftet agerar utifrån behov, tillgång och efterfrågan av kompetens i den egna verksamheten liksom vad som kan komma avropas externt.

Målkapital

Ambitionen med målkapitalet är att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv förvaltning av de tillgångar som byggts upp i Svenska kyrkan över tid. Målkapitalet ska utgöra en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar. Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträdet i maj 2015 att fastställa målkapitalet till 60 miljoner kronor för åren 2015-2019 med en förnyad omprövning det andra året i den nya mandatperioden under 2019.

För stiftet är de nationellt fastställda signalnivåerna 63 procent respektive 50 procent i en beräkningsmodell för bedömning av kontrollnivån för målkapitalet. Rikssnittet för stiftet gällande det egna kapitalets andel i beräkningsmodellen uppgick till 112 procent 2016 och ska ses som ett riktvärde för en rekommenderad nivå för det egna kapitalet att eftersträva.

Resultatet i beräkningsmodellen bygger på att Härnösands stift når en ekonomi i balans till utgången av 2024.

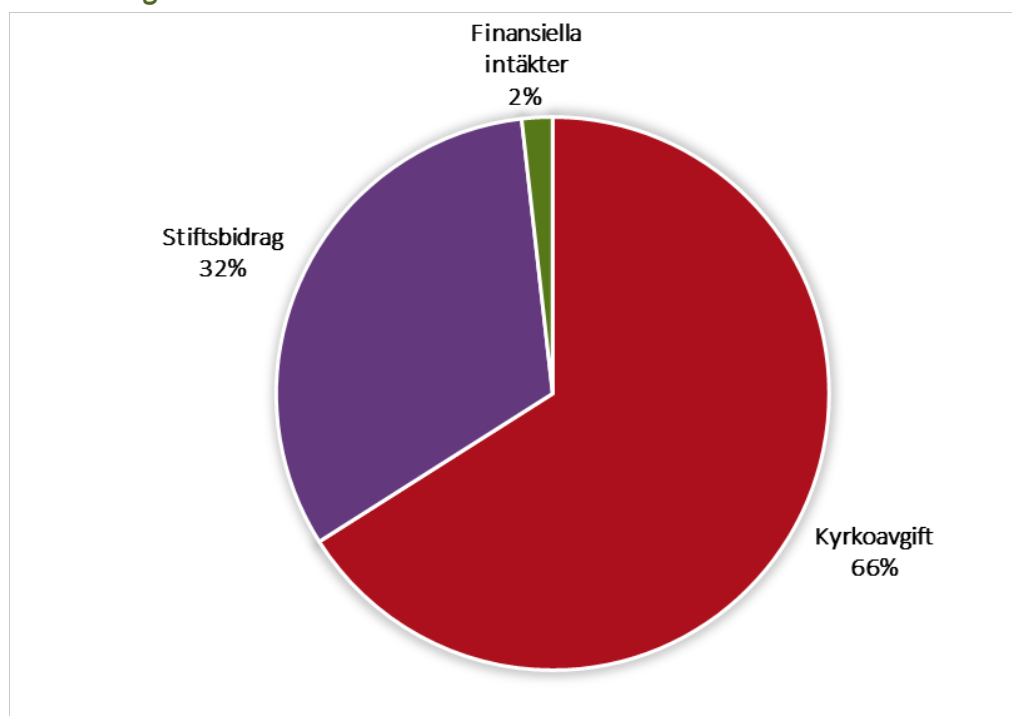
Figur 7 Kontrollnivå av eget kapital i relation till de nationella nivåerna

Resultatbudget

Belopp i tusentals kronor

	Utfall 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
INTÄKTER					
Kyrkoavgift	57 713	57 226	55 137	54 503	54 615
Stiftsbidrag	33 720	30 340	26 889	23 518	23 601
Finansiella intäkter	-803	2 500	1 500	1 500	1 500
Summa intäkter	90 631	90 066	83 526	79 521	79 716
KOSTNADER					
Församlingslivets utveckling	27 589	27 605	30 479	31 207	31 954
Organisatoriska förutsättningar	30 733	31 814	31 331	25 710	25 532
Styrning och ledning	12 251	12 226	12 314	12 823	12 938
Stödfunktioner	15 549	13 612	12 539	12 819	13 139
Biskopsgården	1 592	1 957	2 217	2 271	2 329
Övrig stiftsverksamhet	256	192	150	154	158
Summa nettokostnader	87 970	87 405	89 030	84 984	86 050
RESULTAT					
Intäkter	90 631	90 066	83 526	79 521	79 716
Nettokostnader	87 970	87 405	89 030	84 984	86 050
Budgeterat resultat	2 661	2 660	-5 504	-5 463	-6 334

Budgeterade intäkter

Figur 8 Fördelning av budgeterade intäkter 2020

Kommentarer till resultatbudget

Verksamhetens intäkter

Kyrkoavgiftsintäktens prognos och budget bygger på Skatteverkets preliminära utfall i september 2019 över inkomstutfallet 2018. Slutliga utfallet för 2018 är klart den 30 november 2019, men ett slutligt besked från kyrkostyrelsen lämnas inte förrän i januari 2020 efter det att budgeten har fastställts.

En tydlig trend tidigare år har varit att trots ett svikande medlemsantal inom stiftet ökar intäkterna till följd av att det kommunala beskattningsunderlaget ökat i större omfattning. År 2020 och framåt börjar vi nu istället se en minskning av intäkterna.

Budget och plan bygger på en fortsatt oförändrad kyrkoavgift med 0,1 procent, 10 öre per skattekrona, av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Kyrkoavgiftsintäkterna beräknas för 2020 minska med 2 088 tkr vid jämförelse med prognosen för 2019 och fortsätter att minska under planperioden 2021-2022.

Stiftsbidragets Grund för tilldelning ändrades från och med 2018. Större delen av stiftsbidraget utgjordes tidigare av ett ytbidrag. Detta bidrag betalas från och med 2018 direkt till varje enhet och går inte längre via stiftet. Dessutom räknas stiftsbidraget ned med det ”gamla” kyrkobyggnadsbidraget samtidigt som ett nytt bidrag, kyrkounderhållsbidrag, tillkommer. Det nya kyrkounderhållsbidraget ingår inte i stiftsbidraget. År 2020 räknas stiftsbidraget ned ytterligare. Det nya inomkyrkliga utjämningsystemet ska vara helt genomfört till 2021.

Övergripande innebär förändringen lägre erhållet stiftsbidrag samtidigt som stiftets utbetalda glesbyggsbidrag avvecklas succesivt till 2021. Det nya kyrkounderhållsbidraget innebär dessutom ökade medel som är öronmärkta för församlingarnas fastigheter.

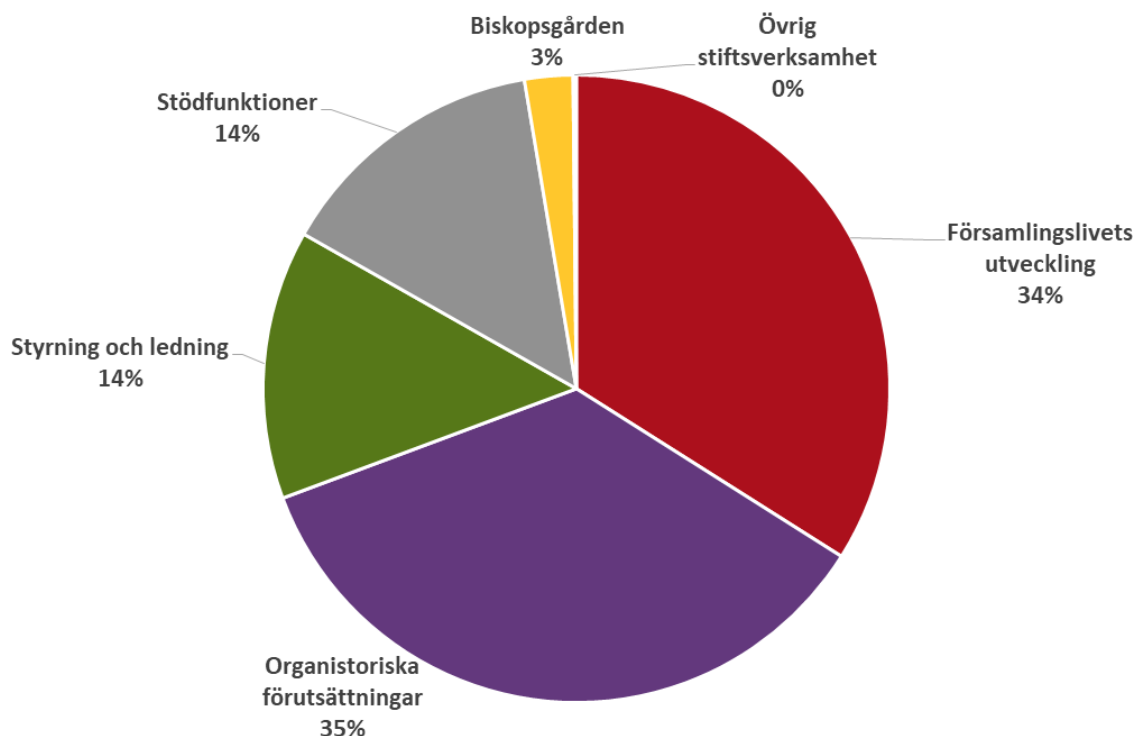
Finansiella intäkternas budgeterade avkastning på värdepappersportföljen avser huvudsakligen utdelning och förväntad värdeutveckling relaterad till fondinnehavet samt avkastning på stiftets likvida medel tillgängliga på Kyrkkontot. Se även avsnitt budgetsammanställning 2020, resultat från finansiella investeringar.

Erhållen inomkyrklig utjämnning avser främst bidrag från nationell nivå och här ingår bland annat kyrkounderhållsbidrag samt bidrag gällande samverkanssystem. Bidragen är i budgeten sammantaget beräknad till 9 830 tkr för 2020, vilket är 1 712 tkr lägre än vad som prognostiserats för 2019. Intäkter är i budgeten netto redovisad mot verksamhetens kostnader.

Nettoomsättning. Den största delen avser förvaltningsuppdrag mot egendomsförvaltningen som uppgår till 6 899 tkr för budget 2020. Övrig nettoomsättning under 2020 avser varor och tjänster som redovisas vid försäljningstillfället, bland annat deltagaravgifter vid kurser och konferenser, servicebyråtjänster samt försäljning av böcker mm och beräknas uppgå till 2 984 tkr.

Övriga intäkter avser bland annat bidrag i form av kyrkoantikvarisk ersättning, kollektor till egen verksamhet, statliga bidrag och andra erhållna bidrag. Den kyrkoantikvariska ersättningen bedöms öka under 2020, vilket resulterar i att övriga intäkter totalt har budgeterats med 1 820 tkr under 2020.

Budgeterade nettokostnader

Figur 9 Fördelning av budgeterade nettokostnader 2020 per verksamhetsområde

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader är förknippade med de resurser som behövs för stiftets verksamhet inom främjande och tillsyn, biskopens särskilda uppgifter och stiftets förvaltande uppgifter. Kostnaderna avser främst utbildningar och andra arrangemang, resekostnader, inköp av tjänster, lokalkostnader och andra omkostnader för bland annat IT, telefoni och kontorsutrustning. Här ingår även lämnad inomkyrklig utjämning, stiftets personalkostnader, avskrivningar samt nettoredovisade intäkter.

Lämnad inomkyrklig utjämning och övriga bidrag ingår bland verksamhetens nettokostnader och skuldförs normalt när beslut om bidraget fattats, om inte annat framgår från beslutet att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. Lämnad inomkyrklig utjämning omfattar bland annat glesbygdsbidrag, strukturbidrag och övriga verksamhetsbidrag. Glesbygdsbidragets utfasning påverkar budget och plan 2020-2022.

År 2020 uppgår totalt budgeterat belopp för lämnad inomkyrklig utjämning till 32 592 tkr (35 998 tkr).

Personalkostnader. Stiftets personalkostnader ingår bland verksamhetens nettokostnader och fördelas på respektive delverksamhet utifrån tidsbudgetar som upprättas av samtlig anställd personal. Stiftskansliets medarbetare är vår viktigaste resurs. För att kunna fullgöra stiftets uppdrag behövs engagerade och kompetenta medarbetare, som kan bidra till utveckling av verksamheten.

Personalkostnaderna uppgår till 37 227 tkr (36 157 tkr), motsvarande 42 procent (39 procent) av budgeterade nettokostnader och omfattar lön och andra ersättningar, sociala avgifter enligt lag och avtal och kostnader för kompetensutveckling mm. Tillsvidareanställda tjänster är budgeterade i sin helhet

(100 procent av tjänstgöringsgrad för inrättade tjänster) med generell neddragning för bedömda avvikelser som kan uppstå.

Avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsperiod används. Avskrivningar redovisas inom verksamheterna Biskopsgården respektive stödfunktioner och har budgeterats med 1 739 tkr för 2020. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	10 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	3-5 år

Balansbudget

Belopp i tusentals kronor

	Utgående				
	balans	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2018	2019	2020	2021	2022
TILLGÅNGAR					
Materiella anläggningstillgångar	9 656	8 900	7 900	6 900	5 900
Finansiella anläggningstillgångar	43 136	35 015	45 015	45 815	46 615
Omsättningstillgångar	97 249	106 149	91 985	87 262	81 668
SUMMA TILLGÅNGAR	150 041	150 064	144 900	139 977	134 183
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
EGET KAPITAL					
Balanserat resultat	122 383	125 044	127 704	122 200	116 737
Årets resultat	2 661	2 660	-5 504	-5 463	-6 334
SUMMA EGET KAPITAL	125 044	127 704	122 200	116 737	110 403
AVSÄTTNINGAR	1 640	1 660	1 700	1 740	1 780
KORTFRISTIGA SKULDER	23 357	20 700	21 000	21 500	22 000
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	150 041	150 064	144 900	139 977	134 183

Kommentarer till balansbudget

Materiella anläggningstillgångar

Stiftets anläggningstillgångar omfattar biskopsgården med tillhörande inventarier samt stiftskansliets kontorsinventarier. Planerade investeringar samt avskrivningar har påverkat det bokförda värdet.

Finansiella anläggningstillgångar

Här ingår stiftets långfristiga värdepappersinnehav samt långfristig fordran avseende investering i en kapitalförsäkring med anskaffningsvärde 25 mkr och beräknat försäkringskapital uppgående till 30,7 mkr per utgången av 2018.

Under 2019 har stiftet sålt del av värdepappersinnehavet motsvarande cirka 10,4 mkr och realiserat ett positivt resultat uppgående till 1,2 mkr. Under år 2020 beräknas återinvestering ske med minst motsvarande belopp.

Omsättningstillgångar

Stiftets omsättningstillgångar avser bland annat kundfordringar, medel på kyrkkontot, bankmedel samt övriga kortfristiga fordringar.

Eget kapital

Balanserat resultat har justerats utifrån beräknat årligt resultat för perioden 2019-2022.

Avsättningar

Avsättningar avser beräkning av förmånsbestämd tjänstepension där premiekostnaden inte är känd för aktuellt inkomstår. Även särskild löneskatt ingår i beloppet.

Kortfristiga skulder

Stiftets kortfristiga skulder avser bland annat leverantörsskulder, semesterlöneskulder, pensionspremier, moms, kyrkobyggnadsbidrag samt kyrkounderhållsbidrag. Kortfristiga skulder skall normalt förfalla till betalning senast inom ett år.

Protokoll över förhandling enligt 11 § MBL om förslag till budget för 2020

Förhandling genomförd

Plats Härnösands stiftskansli, lokal Härnön	Datum 2019-10-16	Tid Kl: 11.00
--	---------------------	------------------

Parter

Arbetsgivare Härnösands stift	Fackliga organisationer Vision, Saco-gruppen, KyrkA, Naturvetarna
----------------------------------	--

För arbetsgivaren

Lennart Sjölund, ekonom
Christine Modig, personalsekreterare

För arbetstagarorganisationen

Christina Åkerlund, Vision
Håkan Stiberg, KyrkA (via telefon)
Marie-Louise Olsson-Rautalinko, Sacogruppen,
(via e-post)

Förhandlingsfråga

Stiftsstyrelsens arbetsutskotts förslag till budget för 2020.

Arbetsgivarens synpunkter

Arbetsgivaren redovisade budgetförslaget och redogjorde för de viktigaste posterna (se bilagorna 1 och 2). Sammanfattningsvis kan sägas att intäkterna (kyrkoavgiften) minskar medan kostnaderna (personal) ökar. Risk för att den negativa trenden fortsätter om inte effektiviseringar görs. I budgetförslaget har inte ambitionen att spara 10 procent nåtts. Stiftsstyrelsen har satt som mål att vi ska ha en budget i balans år 2024. Ekonomiska satsningar under 2020 som kan nämnas gäller fortsatt indelningsarbete, administrativ samverkan och rekrytering till kyrkliga tjänster (se även prioriterade områden i bilaga 3).

Arbetstagarorganisationens synpunkter

Vision och KyrkA var nöjda med den information som gavs vid mötet.
Saco-gruppen önskar inför nästa års MBL om budgeten, dvs budget 2021, att förslaget till budgetskrivelse och det ekonomiska underlaget kommer ut till de fackliga företrädarna samtidigt, eftersom det annars är svårt att få en bild av hur budgetförslaget faktiskt ser ut.

Förhandlingsresultat

Förhandlingen avslutades i enighet.

Övrigt

Inget

Avslutning

- ☒ Parterna är överens om att arbetsgivaren i och med denna förhandling har fullgjort sin förhandlingsskyldighet enligt 11 § MBL i förhandlingsfrågan. Förhandlingen är därmed avslutad.
- ☐ Parterna beslutar att ajournera förhandlingarna och att förhandlingen i förhandlingsfrågan ovan ska fortsätta vid senare tillfälle.
- ☐ Central förhandling begärs.

Svenska kyrkan

HÄRNÖSANDS STIFT

För arbetsgivaren

Vid protokollet

Ort och datum Härnösand 2019-10-16
Underskrift
Namnförtydligande Christine Modig

För arbetstagarorganisationerna

Justeras

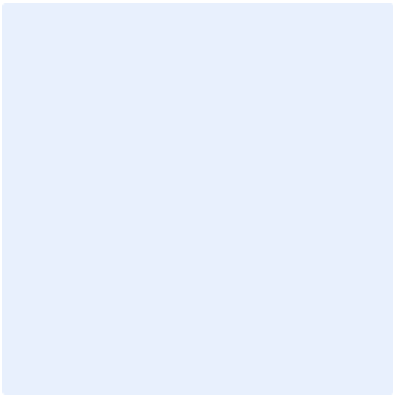
Ort och datum Härnösand 2019-10-17
Underskrift
Namnförtydligande Christina Åkerlund

Justeras

Ort och datum Östersund 2019-10-
Underskrift
Namnförtydligande Håkan Stiberg

Justeras

Ort och datum Härnösand 2019-10-
Underskrift
Namnförtydligande Marie-Louise Olsson-Rautalinko

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS		
STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT		
DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2019-10-24	00:00-00:00	Församlingsgården, Härnösand

§ 86

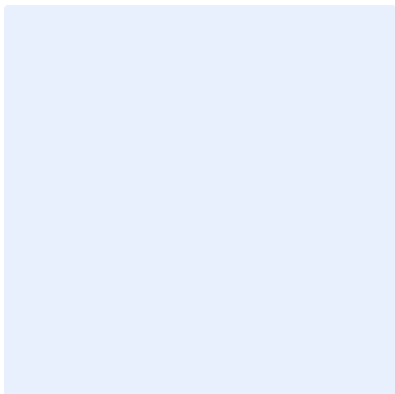
S 2019-0289

Verksamhetsplan och budget 2020 för stiftet, budgetskrivelse

Beslut
 Stiftsstyrelsens beslutade föreslå stiftsfullmäktige besluta
att fastställa budgetskrivelse 2020 för stiftet, enligt bilagt förslag, *samt*
att kyrkoavgiften för 2020 oförändrat fastställs till 0,10 % av en skattekrona.

Ärendebeskrivning

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 55 <	

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-24

00:00-00:00

Församlingsgården, Härnösand

Stiftsstyrelsen har att behandla och bereda budget 2020 för beslut i stiftsfullmäktige.

Budgeten omfattar en plan för stiftets verksamhet och de intäkter och kostnader som är förenade med de resurser som behövs för verksamheten. Det innebär att personalkostnaderna fördelas på de olika verksamhetsgrupperna.

De tre verksamhetsområdena utgör också i huvudsak de uppdragsområden som enheterna i arbetsorganisationen har.

Enheten *Tro och livs* uppdrag är att ge stiftets församlingar optimala förutsättningar att fullfölja den grundläggande uppgiften.

Enheten *Struktur och utveckling* har uppdraget att ge stiftets församlingar organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar för en effektiv och välfungerande stiftsverksamhet.

Enheten *Stöd och service* arbetar med att ge bästa möjliga förutsättningar för en effektiv och välfungerande stiftsverksamhet.

Egendomsförvaltningen är den fjärde enheten vars uppdrag är att förvalta prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna redovisas i en separat budget.

Överläggning

Stiftsdirektor Ann-Charlotte Sandelin Jonsson föredrog ärendet:

Gul markering har tillkommit efter arbetsutskottet.

Handlingen har kompletterats med innehåll ur Härnösands stift strategiska inriktning liksom klimatfrågorna och den gemensamma färdplanen för klimatet. Ytterligare komplettering har gjorts genom att beskriva effektmålen under varje delverksamhet.

Pilgrim – utagerad ligger till 2021.

På sidan 39 görs förtydligande kring stora beslut. Omställningsbidrag. Gemensamma transaktionstjänster.

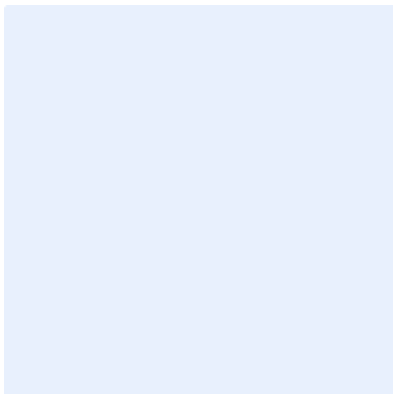
På sidan 40 – Rubrik *Miljö- och klimat*, helt ny som hänvisar tillbaka till s 3-4.

På sidan 45 bör det stå effektmål.

Justerandes signatur

> 56 <

Utdragsbestyrkande

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-24

00:00-00:00

Församlingsgården, Härnösand

Birgitta Sedin menar att GUDM bör vara med i effektmålen på något sätt. Det kan göras ett redaktionellt förtydligande om att säkerställa GUDM.

Förslag: Inarbeta i effektmålet – allt för att möjliggöra och synliggöra främjandet av grundläggande uppgiften.

Ann-Charlotte: Sidan 3 (i budgetskrivelsen) om stiftets uppdrag inarbetas på sid 21 (i budgetskrivelsen).

Biskop Eva: sidan 20 (i budgetskrivelsen) existentiell hållbarhet (näst sista stycket). Lägg till en formulering om Kristen tro, gudstjänstliv och andlig fördjupning.

Birgitta Sedin: avseende sidan 11 (i budgetskrivelsen) teckenspråk – ta bort talande ut meningen. Ann-Charlotte ser över rekommendationerna från nationell nivå.

Sidan 21-22, ändra effektmål.

Kenneth Norberg ställde fråga angående skrivelsen om biskopens vision och om den är rätt placerad under rubriken budgetförutsättningar. Biskopen hänvisar till Kyrkoordningen som anger att biskopen ska ges förutsättningar för sitt uppdrag vilket också medför en budgetförutsättning.

Kenneth Norberg föreslår att visionen utgår ur budgetskrivelsen. Förslaget biträdades av Mikael Sjölund.

Leif Grip menar att det är naturligt att biskopen som visionsbärare finns med i skrivelsen. Leif biträdades av Birgitta Sedin och Kristina Löfroth.

Mikael Sjölund lämnar förslag om att återgå till tidigare samlingar med stiftsstyrelsen och kontrakten.

Biskop Eva: Stiftsstyrelsens miljon skulle kunna användas. Behandla vid nästa sammanträde.

Ann-Charlotte: Det finns även möjlighet att omdisponera under året.

Ingrid Flodin biträder ordförandens förslag.

Leif Nilsson belyser att det behövs medel för att besöka pastorat.

Birgitta Sedin önskar en plan för dialog med pastorat - använda styrelsens miljon.

Mikael Sjölund biträder ordförandens förslag och önskar ett formulerat uppdrag till nästa styrelsesammanträde. Stiftsstyrelsen enas om att ge kansliet i uppdrag att presentera ett förslag till nästa sammanträde.

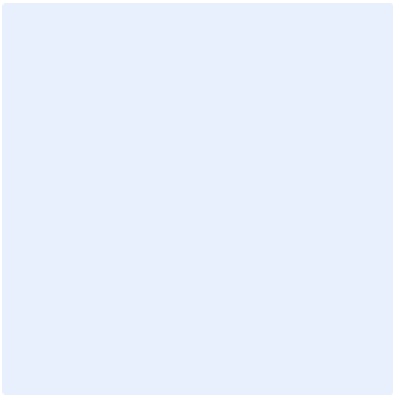
Ordförande ställer följande proposition:

Förslaget om att visionen står kvar i dokumentet ställs mot att den utgår.

Stiftsstyrelsen finner att visionen ska stå kvar i dokumentet.

I övrigt enligt beslutsförslag.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 57 <	

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-24

00:00-00:00

Församlingsgården, Härnösand

Beslutsunderlag

- Förslag till budget 2020 samt plan 2021 och 2022
- Protokollsutdrag arbetsutskottet, § 77, den 8 oktober 2019

Beslutet expedieras till: akten, Lennart Sjölund

Justerandes signatur

> 58 <

Utdragsbestyrkande

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-08

00:00-00:00

Stiftskansliet, Härnösand

§ 77

S 2019-0289

Verksamhetsplan och budget 2020 för stiftet, budgetskrivelse

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott beslutade föreslå stiftsstyrelsen att föreslå stiftsfullmäktige besluta

att med ändringar nämnda under överläggningen fastställa budgetskrivelse 2020 för stiftet, enligt bilagt förslag, *samt*

att kyrkoavgiften för 2020 oförändrat fastställs till 0,10% av en skattekrone.

Ärendebeskrivning

Justerandes signatur

> 59 <

Utdragsbestyrkande

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

2019-10-08

TID

00:00-00:00

PLATS

Stiftskansliet, Härnösand

Stiftsstyrelsen har att behandla och bereda budget 2020 för beslut i stiftsfullmäktige.

Budgeten omfattar en plan för stiftets verksamhet och de intäkter och kostnader som är förenade med de resurser som behövs för verksamheten. Det innebär att personalkostnaderna fördelas på de olika verksamhetsgrupperna.

De tre verksamhetsområdena utgör också i huvudsak de uppdragsområden som enheterna i arbetsorganisationen har.

Enheten *Tro och livs* uppdrag är att ge stiftets församlingar optimala förutsättningar att fullfölja den grundläggande uppgiften.

Enheten *Struktur och utveckling* har uppdraget att ge stiftets församlingar organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar för en effektiv och välfungerande stiftsverksamhet.

Enheten *Stöd och service* arbetar med att ge bästa möjliga förutsättningar för en effektiv och välfungerande stiftsverksamhet.

Egendomsförvaltningen är den fjärde enheten vars uppdrag är att förvalta prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna redovisas i en separat budget.

Överläggning

Stiftsdirektor Ann-Charlotte Sandelin Jonsson föredrog ärendet.

Den text som anges i budgetskrivelsen från och med sidan 21 är oförändrad från 2018 och hänvisas till Insiktsrapporter. På sidan 4 och framåt har texten ersatts med skrivningar från det strategiska dokumentet.

Skrivelsen innehåller samma verksamhetsområden som i det strategiska dokumentet. Fråga lyfts om målen från det strategiska dokumentet ska placeras i budgetskrivelsen. Textmässigt finns de med i nuvarande skrivning men dessa är inte lyft som målskrivningar.

Ordföranden påtalar en redaktionell justering på sidorna 17-18 i budgetskrivelsen där rubriceringen *Stiftsorganisationens ledning* ersätts med lydelse där det framgår att det är arbetsorganisationen vid kansliet som avses. I övrigt framförs att text och samtliga mål från Härnösands stifts strategiska inriktning 2020-2024 skall inarbetas i budgetskrivelsen och att målen därmed också skall tydliggöras på samma sätt som i skrivelsen och inte enbart bakas in i löpande text.

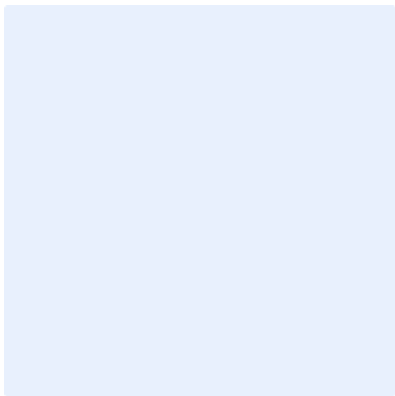
Specifikt framförs att budgetskrivelsen bör omfatta skrivningar om klimatet och att pilgrimsfrågan skall lyftas strategiskt inför budget 2021 i enlighet med skrivelsen ”Härnösands stift – ett pilgrimsstift”..

Lennart Sjölund föredrog subventioner för servicebyråtjänster och gemensam telefoni.

Justerandes signatur

> 60 <

Utdragsbestyrkande

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-08

00:00-00:00

Stiftskansliet, Härnösand

Beslutsunderlag

- Insiktsrapport – Budget 2020 kostnadsspec.
- Förslag till verksamhetsplan och budget 2020 för stiftet S 2019-0289
- Härnösands stift – ett pilgrimsstift

Beslutet expedieras till: akten

Justerandes signatur

> 61 <

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Budget för prästlönetillgångarna verksamhetsåret 2020

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-11-12
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-11-28	12	Beslutsärenden
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Max Enander		S 2019-0439
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att fastställa budget för Härnösands stifts prästlönetillgångar verksamhetsåret 2020, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har att besluta om förslag till stiftsfullmäktige om budget för prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2020.

Bakgrund/överbäganden

Egendomsnämnden har stiftsfullmäktiges uppdrag att förvalta prästlönetillgångarna. Nämnden har utarbetat och beslutat om förslag till verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2020.

Stiftsstyrelsen är beredande organ för ärendet som ska lämna förslag till behandling av stiftsfullmäktige.

Styrdokument

- Kyrkoordningen
- Svenska kyrkans bestämmelser
- Reglemente för eigendomsnämnden
- Arbetsordning för stiftsstyrelsen
- Gällande lagar och förordningar inom området

Barnkonsekvensanalys

Hen barnkonsekvensanalys är utförd och återfinns i bilaga till ärendet.

Tjänsteutlåtande

Bilagor:

- Protokollsutdrag stiftsstyrelsen, § 87, den 24 oktober 2019
- Egendomsnämndens protokoll § 42 vid sammanträde den 26 september (ojusterat)
- Egendomsnämndens budget för prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2020, PLT 2019-0297
- Budgeterad utdelning 2020 för prästlönetillgångarna
- Barnkonsekvensanalys

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-09-26

10:00 – 12:10

Stiftskansliet i Härnösand lokal Härnön

§ 44**PLT 2019-0297**

Förslag till budget prästlönetillgångarna 2020

Beslut

Egendomsnämnden beslutade

att föreslå stiftsfullmäktige besluta att anta föreslagen budget för verksamhetsåret 2020

Ärendebeskrivning

Egendomsnämnden ska lämna förslag till budget för kommande verksamhetsår för beslut i stiftsfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Föredragning från Max Enander
- Förslag till budget för verksamhetsåret 2020
- Barnkonsekvensanalys av förslag till budget för verksamhetsåret 2020

Utdrag till akten, Michael Bäckström

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

S 2019-0439 1.1.

1 (5)

Egendomsnämnden
i Härnösands stift

PLT 2019-297 1.1
J 19:70

Budget för prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2020

Prästlönetillgångarna

Prästlönetillgångarna tillkom vid sockenbildningen under medeltiden med syfte att säkerställa prästens försörjning. Prästens lön utgick då i natura och utgjordes, förutom av tiondet, av avkastningen från prästbostället. Prästlönetillgångarna är slutet kapital som består av prästlönefastigheter och prästlönefonder.

Prästlönefastigheternas sammanlagda areal i de tretton stiftet uppgår till ca 530 000 hektar varav produktiv skogsmark utgör ca 400 000 ha och åker- och betesmark ca 46 000 ha. Det gör prästlönetillgångarna till landets femte största skogsägare och landets största ägare av jordbruksmark. Det samlade marknadsvärdet uppgick till 29,3 miljarder kronor år 2017.

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift har det största markinnehavet bland stiftet med en total areal på ca 93 996 hektar varav den produktiva skogsmarksarealen utgör ca 69 711 hektar. Prästlönefondskapitalet hade ett marknadsvärde på 59,7 miljoner kronor och prästlönetillgångarnas samlade marknadsvärde, beräknat utifrån aktuellt taxeringsvärde, uppgick till cirka 2,0 miljarder kronor 2018.

Regelsystem

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftelseliknande rättssubjekt och lagregleringen har över tid syftat till att trygga egendomens bestånd för avsedda ändamål. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag SFS 1998:1591 och 1998:1592 klarlagts att prästlönetillgångarna även fortsättningsvis ska förvaltas av Svenska kyrkan som självständiga förmögenheter samt att andelstalsägarna har rätt till minst hälften av avkastningen. Regeringen får besluta om tillsyn av förvaltningen.

Svenska kyrkan har genom kyrkomötet beslutat att stiftet ska förvalta prästlönetillgångarna. Detta regleras i Kyrkoordningens 46 kapitel.

Där framgår att avkastningen ska användas för att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för kyrkans förkunnelse. Förvaltningen ska ske så effektivt som möjligt så att bästa möjliga uthålliga totalavkastning erhålls samtidigt ska förvaltningen ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Utdelningen fördelas till de församlingar och pastorat i stiftet som har andelar i avkastningen efter andelstal och dels till nationella nivå som del i utjämningssystemet. Stiftsfullmäktige fastställer bokslut och beslutar om utdelningen. Kyrkostyrelsen har tillsynsansvar över stiftets förvaltning och får utfärda särskilda bestämmelser om förvaltningen. Prästlönetillgångarna är en egen juridisk enhet som ska bära sina egna förvaltningskostnader.

Inriktningsmål

Prästlönetillgångarna ska förvaltas effektivt och rationellt för att varje år generera en god och uthållig avkastning. Förvaltningen ska vara långsiktig varför värdeskapande åtgärder i mark och fonder ska ske successivt för att säkerställa framtida avkastningar. Verksamheten ska skötas så att de av allmänheten och myndigheter uppfattas som välskötta. Fastighetsmarknaden bevakas så att möjliga arronderingsförbättringar utnyttjas.

Personalen ska kontinuerligt kompetensutvecklas för att kunna möta omvärldens krav och för att kunna uppnå bra resultat med hög kvalitet.

2(5)

Utdelningspolicy

Den årliga planerade avverkningsnivån kan komma att ändras under innevarande år beroende på rådande virkespriser och efterfrågan. Vid en låg efterfrågan och lägre priser kan avverkningsnivån komma att justeras ner och vid hög efterfrågan med högre priser kan avverkningsnivån komma att justeras upp. Summan av den faktiskt avverkade volymen och den planerade avverkningsvolymen ska dock vara lika över en tioårs period.

Målet är att utdelningen till pastoraten under en 5-årsperiod skall hållas så jämn som möjligt dock med hänsyn till virkesvärdets utveckling och konjunkturen under perioden.

Vid goda år avsätts ett större rörelsekapital för att kunna balansera sämre års lägre vinster. Den 1/1 2019 fanns ett balanserat kapital på 25,2 miljoner kronor samt oskattade avsättningar i periodiseringsfonder på 21,8 miljoner kronor.

Verksamhet 2020**Konjunkturen**

Virkesmarknaden hade en stark inledning 2019. De stora avverkningarna av granbarkborreskadade skogar i Europa och södra Sverige har lett till ett rekordstort utbud och höga virkeslager. Priserna på pappersmassa och även trävaror har fallit kraftigt efter sommaren 2019. Även om det inte varit något överutbud av furuvirke så har även den drabbats av prissänkningar. Trots den svaga kronan som gynnat exporten så befaras att flera sågverk kommer att redovisa röda siffror för 2019 års verksamhet. Sannolikt väntar produktionsneddragningar. Generellt så har de stora industri investeringar i regionen har lett till ett ökat råvarubehov. Krav på förnyelsebara material och hållbart byggande har även ökat efterfrågan på trä. Långsiktigt finns därmed en ökad efterfrågan på skogsråvara. Men med de stora virkeslagren och förväntade produktionsneddragningar så är bedömningen att det kommer att bli ett svagt år med relativ låga virkespriser under åtminstone första halvan av 2020.

Kapitalmarknaden. Inflationen ligger under målet 2%. Inflationstrycket är måttligt och Riksbanken har reviderat sin räntebana och lämnat reporäntan oförändrad på -0,5 %. En eventuell höjning är att vänta tidigast i början av 2020. Det är en stor osäkerhet vad den pågående handelskonflikten mellan USA och Kina med ökade tullar kommer att få för effekt för världshandeln likaså vilken påverkan Brexit kan komma att få. Bedömningen är dock att prästlönefondens avkastningsmål om realt 3% kommer att uppnås.

Personal

Personalen är förvaltningen viktigaste resurs. Under året kommer den påbörjade utvärdering av den senaste distriktssammanslagningen att slutföras samtidigt som en översyn av vakanta tjänster görs. Personal kommer att fortbildas i bland annat skoglig planering och en studieresa planeras. Extra personal kommer att anlitas för att inventera och planera slutavverkningsskogarna.

Egendomsnämnden

Egendomsnämnden tar del av och följer förvaltningsverksamheten via rapporter vid sammanträden men även genom seminarier, studiebesök, exkursioner. Genom egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO) sker ett utbyte i gemensamma frågor mellan stiftens egendomsnämnder och utskott.

Den årliga pastoratsexkursionen är den 20 augusti.

Avverkning

Avverkning sker efter långsiktiga planer. Skogsbruksplanerna som är grunden i den skogliga planeringen uppdateras löpande. Avverkningsnivån är framtagen genom långsiktiga avverkningsberäkningar som grundar sig främst på skogarnas beräknade tillväxt. En ny långsiktig avverkningsberäkning är under bearbetning.

Gallringsbehovet ökar och därmed den planerade gallringsnivån. Utvecklingen av ny teknik följs och tillämpas för att förbättra verksamheten och lönsamheten när det är möjligt.

Vind och vattenkraft

Egendomsnämnden driver inga egna vindkraftsprojekt utan upplåter mark genom arrende till etablerade vindkraftsexploatorer. På flera platser i stiftet har markarrenden tecknats för vindkraft. De allra flesta områdena där avtal tecknats läggs ner efter att i förundersökning konstaterats olämpliga eller ogynnsamma. Det finns två vindkraftsparker i drift som berör kyrkans mark. Mullbergs vindkraftspark i Rätan med 13 verk på kyrkans mark och Sidensjö vindpark med 11 verk på kyrkans mark. Några områden är under prövning. Vindkraften bidrar till omställningen till förnyelsebar elenergi och är samtidigt en ny inkomstkälla som under året beräknas ge 4 miljoner kronor i intäkter. Prästlönetillgångarna äger fallrätter i Långströmmen, Rätan och Gäddede. Arrendeavtal är tecknade med kraftverksägarna. Den sammanlagda årliga ersättningen från de tre fallrätterna beräknas uppgå till 5 miljoner kronor.

Naturvård

Skogbruket är certifierat enligt PEFC vilket innebär ett förpliktigande om ett större hänsynstagande i skogsbruket än vad lagen kräver. Naturvårdsfrågorna finns med i alla avvägningar inför skogliga åtgärder. Certifieringsreglerna säger bland annat att minst 5% av skogsmarksarealen ska undantas skogsbruk till förmån för naturvärdena. I stiftet är för närvarande 9% av skogsmarksarealen, vilket motsvarar 11% av volymen, undantagen skogsbruk. Certifieringsarbetet samordnas mellan stiftet i den stiftsgemensamma föreningen Stiftens Egendomsförvaltningarnas samarbetsförening (STEF). Efterlevnaden av certifieringsbestämmelserna granskas av auktoriserade revisorer från DNV. Flera områden på kyrkans mark är föreslagna att bilda naturreservat. Även samhällsnära skogsområden lämpliga för friluftsliv och barn-och ungdomsaktiviteter undantas från skogsbruk. Det omdiskuterade nyckelbiotopsbegreppet är under omprövning och utredning och förväntas tydliggöras under året.

Fastigheter

Utbudet på skogsfastighetsmarknaden följs för att bevaka möjligheter till arronderingsförbättringar och för att erhålla ersättningsmark för de naturreservat som står i begrepp att bildas på kyrkans mark.

Ett tomtområde med 5-7 attraktiva tomter på Frösön är under planering tillsammans med Östersunds kommun. Även i Lockne pågår arbete med att skapa nya tomter. Ytterligare tänkbara tomtområden kommer att undersökas under året.

Den byggnadsinventering som genomförts under 2019 kommer att utvärderas och ligga till grund för en långsiktig försäljnings-och underhållsplan.

Samverkan med andra organisationer

Rennäringen. Inför skogliga åtgärder hålls samråd med berörda samebyarna systematiskt. Vi värnar om våra goda relationer och kommer att undersöka hur vi kan utveckla dessa samråd.

Forskning. SkogForsk bedriver ett forskningsprojekt med snabbväxande poppel på kyrkans mark. Tillsammans med SLU bedrivs ett försök med kontinuitetsskogsbruk på kyrkans mark i Bräcke.

4(5)

Myndigheter. Genom skogsverksamheten finns förvaltningen finns representerad i olika arbetsgrupper knutna till länsstyrelserna och skogsstyrelsen såsom skogsstyrelsens regionala samrådsgrupp, arbetsgrupp för regionalt skogsprogram samt arbetsgrupper kring Grön infrastruktur.

Andra stift. Samarbete med andra stift i gemensamma frågor fortgår och utvecklas. Ett datasamarbete med gemensam drift och utveckling av skogligplaneringssystem sker idag med fyra stift. Strävan är att upprätthålla en rationell och kostnadseffektiv egendomsförvaltning med en hög kvalitet som är rustad att möta framtida krav och förväntningar.

Den planerade verksamheten 2020 i siffror

	Planerad 2020	Utfall 2018	Utfall 2017
Avverkning	185 000 m³fub	199 114 m ³ fub	192 848 m ³ fub
varav gallring	60 000 m³fub	50 347 m ³ fub	53 364 m ³ fub
Markberedning	550 ha	612 ha	935 ha
Plantering	680 ha	857 ha	806 ha
Hjälplantering	10 000 st	-	-
Röjning	815 ha	802 ha	806 ha
Vägbyggnad	11 km	16 km	17 km
Vägunderhåll	430 km	256 km	160 km
Rågångsunderhåll	28 km	12 km	20 km

5(5)

Budgeten är upplagd som en affärsmässig resultatbudget.

Budget 2020 i siffror (miljoner kronor)

<u>Rörelsens intäkter</u>	<u>Budget 2020</u>	<u>Utfall 2018</u>
Fastighetsintäkter, försäljning av skogsprodukter, arrenden	95,2	100,1
Intäkter från prästlönefonden, utdelningar räntor och realisationsvinster	3,0	2,5
Finansiella intäkter från rörelsen	0,5	0,3
Summa intäkter	98,7	102,9
<u>Rörelsens kostnader</u>	<u>Budget 2020</u>	<u>Utfall 2018</u>
Avverkning, skogsvård	39,5	39,1
Förvaltningspersonal och externa kostnader	13,0	12,4
Avskrivningar vägar och byggnader	2,1	2,1
Summa kostnader	54,6	53,6
<u>Årets resultat</u>	<u>Budget 2020</u>	<u>Utfall 2018</u>
Rörelseresultat från fastigheter och fond	44,1	49,3
Värdesäkring enl. KO 46:11	-1,5	-1,2
Omföring av reavinster från fastighetsförsäljning	-0,5	-1,3
Bokslutsdispositioner, periodiseringsfond	-0,9	-1,2
Årets resultat före skatt	41,2	45,6
Skatt	3,4	3,9
Årets resultat efter skatt	37,8	41,7
lanspråkstagande av balanserat resultat	1,2	0,3
Budgeterad utdelning	39,0	42,0 (39,5)

Per 2019 01 01 hade prästlönetillgångarna ett balanserat rörelseresultat för vinstutjämning och konjunkturanpassning på 25,2 miljoner kronor samt oskattade avsättningar i periodiseringsfonder på 21,8 miljoner kronor.

	<u>Prognos 2021</u>	<u>Prognos 2022</u>
Resultat före skatt	43,5	45,0
Skatt	- 3,0	- 3,5
Årets resultat efter skatt	40,5 milj. kr	41,5 milj. kr

Utdelningen till respektive församling och pastorat, efter det att 50 procent inlevererats som del i utjämnningssystemet till den nationella nivån, framgår av bilaga J19:90.

På egendomsnämndens vägnar

Sven-Erik Bodén
Ordf. Egendomsnämnden

Max Enander
Styrelseordförande

S 2019-0439 1.1.

PLT 2019-297 1.1.
J19:90

Budgeterad utdelning från Prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2020

Utdelning 1 juli 2021

Utdelning 39 miljoner kronor med fördelningen 50% till andelstalsägarna
och 50% inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet.

Andelstalsägare med respektive andelstal

Pastorat (past.) och församlingar (förs.)	Andelstal	% Andel	Budgeterad utdelning till Andelstalsägare
Alnö förs.	3038	0,50	97 742
Anundsjö-Skorped past.	15397	2,54	495 372
Arnäs, Gideå, Trehörningsjö past.	10872	1,79	349 788
Borgsjö - Haverö förs.	21240	3,50	683 360
Brunflo, Lockne, Marieby och Näs past.	7983	1,32	256 839
Bräcke-Revsund past. (Bräcke-Nyhem, Revsund-Sundsjö-Bodsjö)	20780	3,43	668 561
Fors - Ragunda past.	21489	3,55	691 372
Frösö, Sunne, Norderö förs.	5284	0,87	170 004
Grundsunda förs.	5696	0,94	183 259
Håsjö past. (Borgvattnet, Hällesjö - Håsjö, Stugun,)	13205	2,18	424 848
Häggenås - Lit - Kyrkås förs.	9225	1,52	296 799
Härnösands past. (Domkyrko, Hemsö, Häggdånger, Högsjö, Stigsjö Såbrå, Viksjö)	14861	2,45	478 127
Härjedalens past. (Hedebygden, Svegsbygden, Tännäs-Ljusnedal, Ytterhogdal - Överhogdal - Ångersjö)	57733	9,53	1 857 460
Hässjö, Tynderö, Ljustorp past.	5029	0,83	161 799
Indalens past.	11182	1,84	359 762
Kramfors past. (Bjärträ, Dal, Gudmundrå, Nora-Skog, Nordingrå, Styrnäs, Torsåker, Ullånger, Viabyggrå, Ytterlänns)	19265	3,18	619 818
Krokoms past. (Alsen, Aspås, Föllingebygden, Näskott, Offerdal, Rödön, Ås)	64495	10,64	2 075 016
Njurunda förs.	2703	0,45	86 964
Nätra-Sidensjö past.	15421	2,54	496 144

forts.

Budgeterad utdelning från Prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2020

Utdelning 1 juli 2021

**Utdelning 39 miljoner kronor med fördelningen 50% till andelstalsägarna
och 50% inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet.**

Andelstalsägare med respektive andelstal

Pastorat (past.) och församlingar (förs.)	Andelstal	% Andel	Utdelning i kronor till Andelstalsägare
Selånger förs.	1424	0,23	45 815
Själevad, Mo och Björna past.	12076	1,99	388 525
Sköns förs.	2312	0,38	74 385
Sollefteå past.* (Boteå, Ed, Graninge, Helgum, Junsele, Långsele, Ramsele-Edsele, Resele, Sollefteå, Sångå-Multrå, Ådals-Liden, Överlänns)	106190	17,52	3 416 481
Strömsunds past. (Alanäs, Bodum, Fjällsjö, Frostviken, Gåxjö, Hammerdal, Ström, Tåsjö)	53782	8,87	1 730 343
Stöde förs.	12780	2,11	411 175
Sundsvalls förs.	0	0,00	
Södra Jämtlands past. (Berg, Hackås, Klövsjö - Rätan, Myssjö - Oviken, Åsarna)	41876	6,91	1 347 288
Timrå förs.	593	0,10	19 079
Torps förs.	22778	3,76	732 843
Tuna - Attmars förs.	1456	0,24	46 844
Åre past. (Kall, Undersåker, Västra Storsjöbygden, Åre)	25876	4,27	832 516
Örnsköldsvik förs.	0	0,00	
Östersunds förs.	52	0,01	1 673
SUMMA	606093	100	19 500 000

Utdelning till Andelstalsägarna 19 500 000

Inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet 19 500 000

SUMMA **39 000 000** kronor

* Sollefteå pastorat bildas vid årsskiftet 2020-2021

S 2019-0439 1.1.

1 (2)

PM

2019-09-20

Barnkonsekvensanalys, prästlönetillgångar i Härnösands stift. (beslut rörande budget 2020)

I Kyrkoordningens första avdelning anges att barn har en särställning i kristen tro och att de särskilt behöver uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet.

Utifrån detta har Kyrkomötet 2012-11-21 bestämt att ett ärende alltid ska analyseras ur barns perspektiv innan beslut tas i Svenska kyrkan. Detta gäller i församling, stift och på nationell nivå.

Precis som i miljö och jämställdhetsfrågor behöver arbetet integreras i de vanliga arbetsprocesserna för att vara framgångsrikt. Analysen i det vardagliga arbetet innebär att beslutsfattare skaffar sig kompetens kring barns och ungas rättigheter och livsvillkor, vilket gör att beslut lättare kan fattas utifrån barnkonventionen.

Barnkonventionens fyra särskilt viktiga grundpelare:

Artikel 2

Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3

Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn

Artikel 6

Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör henne/honom. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Budget för prästlönetillgångar i Härnösands stift 2020

Budgeten omfattar verksamhetsplan och ekonomiskt utfall för skogsbruket, jordbruket och övriga upplåtelser samt kapitalförvaltning.

ANALYS

1. Berörs barn och unga, direkt eller indirekt, nu eller i framtiden, av detta ärende/fråga?

Ja, i vissa fall kan barns närmiljö påverkas vid skogsbruksåtgärder i närheten av samhälle, skolor, dagis.

När det gäller upplåtelser kan barns boendemiljö påverkas.

I kapitalförvaltningen kan endast indirekt påverkan vara aktuell och då beroende på i vilka företag som kapitalet placeras.

2. På vilket sätt, direkt eller indirekt, nu eller i framtiden, berörs barn och unga av denna fråga?

Skog och mark:

Att vistas i naturen är viktigt. Särskilt viktigt är det att barnen får en tidig och sund relation till naturen. Barns utveckling stimuleras särskilt i kontakt med djur och växter i en naturlig miljö. Därför skall särskild hänsyn till skogliga åtgärder tas i närheten av skolor, fritidsgårdar och andra miljöer där barn ofta vistas. Det kan t.ex handla om att i närheten av bebyggelse ta särskild hänsyn vid utförandet av skogsbruksåtgärder så att tillgängligheten inte onödigtvis försvåras och säkerhetsaspekten särskilt beaktas. Det kan handla om att skapa särskilda skolskogar och andra miljöer som främjar barns utveckling.

2 (2)

Jordbruksarrenden

Prästlönetillgångarna har inga gårdsarrenden. Vid hantering av sidoarrenden av kan barns miljö påverkas indirekt.

Prästlönefonder.

Prästlönetillgångarnas placering av värdepapper följer Svenska kyrkans nationella nivåns etiska placeringsregler som bygger på ett flertal FN-konventioner.

3. Förslaget innebär att

Vi i de åtgärder som kan beröra barn:

- har satt barns och ungas bästa i främsta rummet i de beslut som direkt berör barns miljö
- har tagit hänsyn till barns och ungas fysiska, psykiska och sociala utveckling tex vid inrättandet av skolskogar
- har tagit hänsyn till barns och ungas rätt till liv och överlevnad

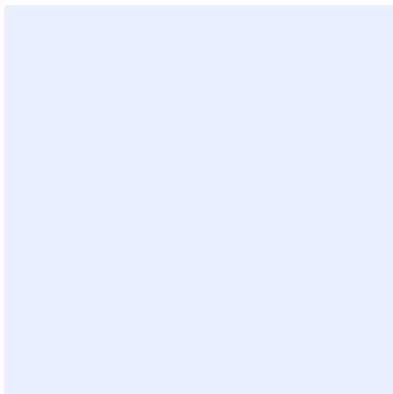
4. Har barn och ungas egna åsikter tagits tillvara i denna fråga?

Vi grundar vår analys på vår erfarenhet från föreningen "Skogen i Skolan" i vilken egendomsförvaltning är aktiv medlem. Vi för dialog med bl.a skolor där intresse för skolskogar eller dylikt finns. Vi för dialog med församlingar som nyttjar kyrkskogar för barn och ungdoms verksamhet.

Max Enander

Stiftsjägmästare

chef egendomsförvaltningen

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-24

00:00-00:00

Församlingsgården, Härnösand

§ 87

S 2019-0439

Budget för prästlönetillgångarna verksamhetsåret 2020

Beslut

Stiftsstyrelsen beslutade föreslå stiftsfullmäktige besluta

att fastställa budget för Härnösands stift prästlönetillgångar verksamhetsåret 2020, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftsfullmäktige har att besluta om förslag till budget för prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2020.

Överläggning

Max Enander, stiftsjägmästare, föredrog ärendet:

Det har varit ett fantastiskt bra år för virkesproduktionen genom hög efterfrågan och låg kronkurs.

Värdet på stiftets skogar uppgår till 2 miljarder kr.

Arbetet utgår från en långsiktig förvaltning på ett för allmänheten värdefullt sätt. Fonden uppgår till ca 60 miljoner kr, periodiseringsfond med 21 miljoner kr, balanserat kapital med 25 miljoner kr.

Det bedöms bli ett svagare år 2020, men det kan komma att kompenseras av en stor investeringsgrad i området.

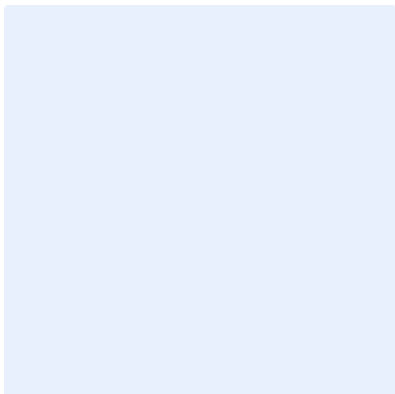
Oklart hur Brexit kommer att påverka.

Något som är svårt att förutspå är hur Skogsstyrelsens utser nyckelbiotoper. Utses en nyckelbiotop i stiftets skogar medför det konsekvenser. Ingen ersättning utgår från staten. Det är möjligt med biotopavtal.

Vindkraften – fyra avtal.

Reservatsbildningar – flera områden som har föreslagits som reservat.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 74 <	

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-24

00:00-00:00

Församlingsgården, Härnösand

Tomtmark – detaljplan i Timrå kommun – nedanför kyrkan i Tynderö.

I övrigt ett normalt år. Med förbehåll av vad marknaden visar.

Lite sämre resultat 38 (utdelat 39) i fjol var det 42 miljoner kr.

Kristina Löfroth ställde fråga om snabbväxande poppel, och vad det innebär. Poppel är en snabbväxande massaved. Fiber inte kvalitetsvirke.

Beslutsunderlag

- Egendomsnämndens protokoll § 44 vid sammanträdet den 26 september 2019, PLT 2019-0297 1.1
- Stiftsstyrelsens protokoll § 87 vid sammanträde den 24 oktober 2019, S 2019-0439 1.1
- Egendomsnämndens budget för prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2020, PLT 2019-0297 1.1
- Barnkonsekvensanalys
- Kyrkoordningen
- Svenska kyrkans bestämmelser
- Reglemente för egendomsnämnden
- Arbetsordning för stiftsstyrelsen
- Gällande lagar och förordningar inom området

Beslutet expedieras till: akten, Max Enander, Lennart Sjölund

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 75 <	

Tjänsteutlåtande

Förslag om revidering av målkapital

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-11-12
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-11-28	13	Beslutsärenden
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Carl-Fredrik Edgren		S 2019-0436

Beslutsförslag

Arbetsutskottet föreslår stiftsstyrelsen besluta

att föreslå stiftsfullmäktige besluta att stiftets målkapital fortsatt ska uppgå till 60 miljoner kronor.

Ärendebeskrivning

I handlingarna föreligger en beräkning av den första signalnivån för stift uppgående till 63 %, som ska ses som ”gult ljus” för målkapitalets andel av beräkningsunderlaget. Vid utgången av 2018 uppgick Härnösands stifts signalvärde till 88 % enligt bilaga.

Med anledning av framtida risker, bland annat fortsatt minskning av antalet tillhöriga samt ökade kostnader för förvaltningen av övertaliga kyrkobyggnader, har det bedömts som skäligt att tidigare fastställt målkapital uppgående till 60 miljoner kronor kvarstår oförändrat.

Bakgrund

Ambitionen med målkapitalet är att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv förvaltning av de tillgångar som byggts upp Svenska kyrkan över tid. Målkapitalet ska utgöra en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar. Stiftsfullmäktige beslutade vid sammanträdet i maj 2015 att fastställa målkapitalet till 60 miljoner kronor för åren 2015-2019 med förnyad omprövning det andra året i den nya mandatperioden under 2019.

Bilagor

- Beräkningsunderlag – Målkapital för Härnösands stift
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsen, § 85, den 24 oktober 2019
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 78, den 8 oktober 2019

Härnösands stift
Målkapitalsberäkning, Tkr

Beräkningsunderlag för målkapital	Utfall	Prognos	Budget	Simulering									
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ¹⁾	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiella anläggningstillgångar	7 911	9 178	9 178	9 178	9 678	9 678	9 678	9 678	10 178	10 178	10 178	10 678	10 678
Kyrkoavgiftsintäkter och stiftsbidrag	92 693	87 566	82 026	78 020	78 216	78 023	78 078	78 776	79 423	79 687	79 310	79 520	80 006
Ekonomisk utjämning, exkl KUB	-32 320	-24 768	-20 634	-18 134	-18 180	-18 135	-18 147	-18 310	-18 460	-18 521	-18 434	-18 483	-18 596
TOTALT	68 284	71 976	70 570	69 064	69 714	69 566	69 609	70 144	71 141	71 344	71 054	71 715	72 088

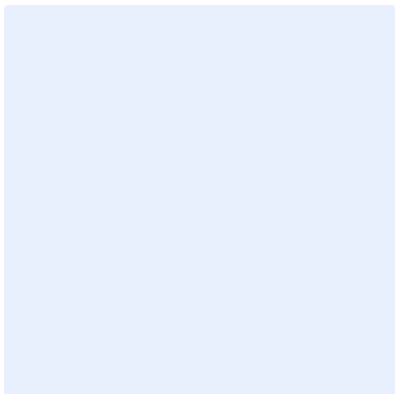
100% grönt ljus	68 284	71 976	70 570	69 064	69 714	69 566	69 609	70 144	71 141	71 344	71 054	71 715	72 088
63% gult ljus	43 019	45 345	44 459	43 510	43 920	43 827	43 853	44 191	44 819	44 946	44 764	45 181	45 416
50% rött ljus	34 142	35 988	35 285	34 532	34 857	34 783	34 804	35 072	35 570	35 672	35 527	35 858	36 044

Eget kapital	125 044	121 031	116 559	109 227	99 862	93 144	89 524	89 972	91 772	93 607	95 479	97 389	99 336
Egna kapitalets andel av beräkningsunderlaget	183%	168%	165%	158%	143%	134%	129%	128%	129%	131%	134%	136%	138%

Föreslaget Målkapital	60 000												
Föreslaget målkapitals andel av beräkningsunderlaget	88%	83%	85%	87%	86%	86%	86%	86%	84%	84%	84%	84%	83%

Notering

¹⁾ Beräkningen av eget kapital bygger på en ekonomi i balans vid utgången av 2024.

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-24

00:00-00:00

Församlingsgården, Härnösand

§ 85

S 2019-0436

Förslag om revidering av målkapital

Beslut

Stiftsstyrelsen beslutade föreslå stiftsfullmäktige besluta

att stiftets målkapital fortsatt ska uppgå till 60 miljoner kr.

Ärendebeskrivning

I handlingarna föreligger en beräkning av den första signalnivån för stift uppgående till 63 procent, som ska ses som ”gult ljus” för målkapitalets andel av beräkningsunderlaget. Vid utgången av 2018 uppgick Härnösands stifts signalvärde till 88 procent enligt bilaga.

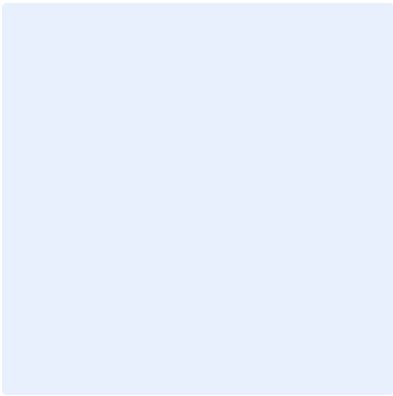
Med anledning av framtida risker, bland annat fortsatt minskning av antalet kyrkotillhöriga samt ökade kostnader för förvaltningen av övertaliga kyrkobyggnader, har det bedömts som skäligt att tidigare fastställt målkapital om 60 miljoner kr kvarstår oförändrat.

Beslutsunderlag

- Beräkningsunderlag – Målkapital för Härnösands stift
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 78, den 8 oktober 2019

Beslutet expedieras till: akten, Calle Edgren, Lennart Sjölund

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 78 <	

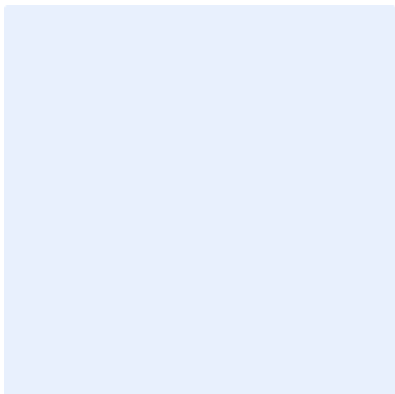

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS
STIFTSSTYRELSEN HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2019-10-24	00:00-00:00	Församlingsgården, Härnösand

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 79 <	

Protokollsutdrag

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2019-10-08

00:00-00:00

Stiftskansliet, Härnösand

§ 78

S 2019-0436

Förslag om revidering av målkapital

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott beslutade föreslå stiftsstyrelsen att föreslå stiftsfullmäktige besluta

att stiftets målkapital fortsatt ska uppgå till 60 miljoner kr.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har att bereda förslag till målkapital för stiftet inför stiftsfullmäktiges möte i november 2019.

Med anledning av befarade ökade kostnader för framtida förvaltning av övertaliga kyrkobyggnader och minskningen av antalet kyrkotillhöriga har det bedömts som skäligt att tidigare fastställt målkapital med 60 miljoner kr kvarstår.

Beslutsunderlag

- Stiftskansliets skrivelse ang. revidering av målkapital, S 2019-0436

Beslutet expedieras till: akten

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 80 <	

Tjänsteutlåtande

Kvalificerad revisionstjänst Härnösands stift 2020-2023

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-11-13
MÖTESINSTANS STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-11-28	DAGORDNINGSNUMMER 14	TYP AV ÄRENDE Beslutsärenden
HANDLÄGGARE Peter Lundgren	ÄRENDENUMMER S 2019-0374	
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige föreslås besluta

att utse KPMG som registrerat revisionsbolag för perioden 2020-2023.

Ärendebeskrivning

Det har gjorts en upphandling av revisionstjänst från ett registrerat revisionsbolag. Förfarande och bedömningar återges i bilaga.

Bakgrund

Stiftsfullmäktige utsåg i november 2015 PwC som registrerat revisionsbolag för perioden 2016 – 2019.

Enligt 50 kap. 1 § kyrkoordningen ska stiftsfullmäktige utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidperiod om längst fyra år. Till sådan revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys är utförd. Ärendet anses inte ha någon direkt inverkan på barn och unga.

Bilaga

- Registrerat revisionsbolag för perioden 2020-2023 (S 2019-0374)

2019-11-06 Dnr S 2019-0374.

Stiftsfullmäktige

Registrerat revisionsbolag för perioden 2020 - 2023

Stiftsfullmäktige utsåg i november 2015 PwC som registrerat revisionsbolag för perioden 2016 – 2019.

Enligt 50 kap. 1 § kyrkoordningen ska stiftsfullmäktige utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidperiod om längst fyra år. Till sådan revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

För perioden 2020 – 2023 har en upphandling av ett registrerat revisionsbolag gjorts. Anbudsförfrågan har skickats till de revisionsbolag i stiftet som bedömdes ha den kapacitet och de resurser som krävs för revision av en organisation som Härnösands stift; PwC, KPMG, Deloitte och EY (Ernst & Young). Anbud inkom från PwC och KPMG.

Anbuden har bedömts utifrån det samlade innehållet. Särskild vikt har dock fästs vid:

1. Kunskap om organisation och regelverk för trossamfundet Svenska kyrkan
2. Kunskap om, och erfarenhet av, ekonomi och revision inom Svenska kyrkan med särskild inriktning på stiftens verksamhet
3. Tillgång och tillgänglighet till specialistkompetens avseende stiftens Verksamheter
4. Erfarenhet av utvärdering och kvalitetssäkring från den typ av verksamhet inom Svenska kyrkan som är föremål för upphandling
5. Referenser
6. Pris

Efter bedömning av anbuden i enlighet med ovanstående föreslås att KPMG utses som registrerat revisionsbolag för perioden 2020 – 2023. De båda anbuden bedöms likvärdiga men KPMG har lämnat det lägsta priset.

Enligt uppdrag

Lennart Sjölund

Peter Lundgren

Tjänsteutlåtande

Val av ny ledamot stiftsstyrelsen

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-11-12
MÖTESINSTANS STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-11-28	DAGORDNINGSNUMMER 15	TYP AV ÄRENDE Beslutsärenden
HANDLÄGGARE Michael Bäckström		ÄRENDENUMMER S 2019-0268
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige föreslås besluta

att

Ärendebeskrivning

Stiftsfullmäktige har att välja ny ledamot till stiftsstyrelsen efter Camilla Ersson som avsagt sig uppdraget.

Ärendet behandlades vid stiftsfullmäktiges sammanträde i maj 2019. Dock avgjordes inte ärendet vid detta sammanträde då valberedningen har behov av mer tid för beredning. Valberedningen ämnar återkomma med förslag till ny ledamot till stiftsstyrelsen vid stiftsfullmäktiges sammanträde i november 2019.

Ärendets tidigare behandling

Ärendet bordlades vid stiftsfullmäktiges sammanträde den 24 maj, 2019.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys är utförd. Ärendet har ingen inverkan på barn och unga.

Tjänsteutlåtande

Miljöpolicy

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-10-25
MÖTESINSTANS STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-11-28	DAGORDNINGSNUMMER 16	TYP AV ÄRENDE Beslutsärenden
HANDLÄGGARE Ann-Charlotte Sandelin Jonsson, Max Enander		ÄRENDENUMMER S 2019-0351 PLT 2019-0288
☒ Barnkonsekvensanalys genomförd		

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen och egendomsnämnden beslutar

att föreslå stiftsfullmäktige att anta miljöpolicy för Svenska kyrkan Härnösands stift, enligt bilagt förslag.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen och egendomsnämnden påbörjade I juni 2018 arbetet med en gemensam klimatstrategi där mål sätts för stiftet och nationell nivåns insatser inom avgränsade områden. Ett led i detta har också varit att se över de styrdokument som finns som berör miljöaspekter.

Den nuvarande Miljöpolicy fastställdes 2003 och den har därför setts över och omarbetats i samband med årets gemensamma överläggningar.

Bakgrund/överbäganden

Klimatförändringarna utgör sannolikt den största samhällsutmaningen som mänskligheten någonsin stått inför. Svenska kyrkan har ett ansvar att värna skapelsen.

I grunden är klimatfrågorna rättvisefrågor - ett förändrat klimat drabbar utsatta länder och grupper mest trots att de bidragit minst till dagens situation. Som en del av den världsvida kyrkan har vi som kyrka ett ansvar att stå på de utsattas sida. Klimatförändringarna blir i förlängningen sociala frågor – de försvårar t ex viktiga insatser för att bekämpa fattigdom och hunger samt förebygga konflikt och migration. De utgör också ett hot mot såväl lokala ekonomier som världsekonomin.

Arbetet med hållbarhetsfrågor är gemensamt för de 13 stiftet samt nationell nivå och utgår bland annat utifrån Biskopsbrevet om klimatet (Biskopsmötet 2019) Där biskoparna till exempel uppmanar till att använda de redskap som finns för att stödja församlingars klimat- och miljöarbete.

Tjänsteutlåtande

Miljöpolicyen är en del av Svenska kyrkan Härnösands stifts hållbarhetsarbete. Policyen uttrycker målet att minimera miljöbelastningen och främja miljövänliga insatser.

Ärendets tidigare behandling

Miljöpolicy för Svenska kyrkan Härnösands stift, daterad 2003-02-26, dnr 243/2003/172/S.

Barnkonsekvensanalys

Det finns en utbredd oro hos barn och unga kring klimatförändring och att för kommande generationer aktivt bidra till att ta ansvar för miljön stärker barnens rätt till liv och utveckling enligt artikel 6 och tar hänsyn till barnets bästa enligt artikel 3.

Bilagor

- Förslag till miljöpolicy för Svenska kyrkan Härnösands stift
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsen § 88 den 24 oktober 2019
- Protokollsutdrag egendomsnämnden § 43 den 26 september 2019

DOKUMENTNAMN			SIDA
Miljöpolicy för Svenska kyrkan Härnösands stift			1(3)
BESLUTFATTARE	BESLUTSDATUM	DIARIENUMMER	ANSVARIG AVD
Stiftsfullmäktige	2019-11-28	S 2019-0351 PLT 2019-0288	
DOKUMENTANSVARIG	DOKUMENTTYP	GÄLLER FRÅN DATUM	SENAST UPPDATERAD
Ann-Charlotte Sandelin Jonsson Max Enander	Policy	2019-11-28	

Miljöpolicy för Svenska kyrkan Härnösands stift¹

Inledning

Syfte och samband

Miljöpolicyen är en del av Svenska kyrkan Härnösands stifts hållbarhetsarbete. Policyen uttrycker målet att minimera miljöbelastningen och främja miljövänliga insatser. Policyen är tillämplig för all verksamhet för Svenska kyrkan Härnösands stift där stiftsfullmäktige är det högsta beslutande organet.

Policyen tar sin utgångspunkt i två grundläggande principer som är vägledande i arbetet med hållbarhetsfrågor inom Svenska kyrkan: människovärdesprincipen och förvaltarskapstanken. Svenska kyrkan Härnösands stift vill vara en hållbar kyrka i en hållbar värld och i ord och handling bidra till att värna skapelsen. Miljöarbetet bygger på insikten om att mänskligheten är en del av skapelsen, att vi är beroende av den och att allt hör samman. Med kunskap och kraft kan vi agera för helhetens bästa. I vårt arbete ska vi verka för klimat- och miljörättvisa. Det innebär att vi ska stödja de som är mest utsatta för klimatförändringar och andra miljöproblem, samtidigt som vi främjar goda initiativ och agerar föredömligt när vi hanterar vår egen miljöpåverkan.

Se även skrivningar om miljöhänsyn i policyer kopplade till kapitalförvaltning, resande och inköp. Samtliga policyer återfinns på stiftskansliets intranät:

<https://internwww.svenskakyrkan.se/>

Målgrupp

Policyen omfattar stiftsfullmäktige och dess styrelser och nämnder samt organ/grupper/delegationer som stiftsstyrelsen utser. Policyen omfattar också anställda och uppdragstagare på den regionala nivån Svenska kyrkan Härnösands stift.

Kommunikation

Policyen ska hållas tillgänglig på stiftskansliets intranät. Därtill ska policyen förmedlas under introduktionsamtal och introduktionsutbildningar.

Uppföljning

Stiftsstyrelsen och egendomsnämnden ansvarar för att policyen regelbundet följs upp.

¹ Med Svenska kyrkan Härnösands stift avses de två juridiska enheterna Härnösands stift, 252010-0104 och Prästlönetillgångarna i Härnösands stift, 888000-5064.

DOKUMENTNAMN	SIDA
Miljöpolicy för Svenska kyrkan Härnösands stift	2(3)

Uppdatering

Policyn ska ses över av stiftsfullmäktige en gång per mandatperiod. Stiftsstyrelsen och egendomsnämnden ansvarar för att ge stiftsfullmäktige det beslutsunderlag som behövs för att uppdatera policyn.

Styrdokument som upphör att gälla

Miljöpolicy för Svenska kyrkan Härnösands stift, daterad 2003-02-26, dnr 243/2003/172/S

Principer för Svenska kyrkan Härnösand stifts miljöarbete

All verksamhet ska iaktta följande principer:

- Svenska kyrkan Härnösands stift ska bedriva ett aktivt miljöarbete för att ta ansvar för verksamhetens påverkan på sin omvärld. Arbetet ska ytterligare stärka förtroendet för Svenska kyrkan som en positiv kraft för hållbar utveckling och sträva efter ständiga förbättringar.
- Ett miljöperspektiv ska genomsyra verksamheten. Miljöarbetet ska därför vara en väl integrerad del i verksamhetsstyrningen och i planeringen av verksamheten. Det ska i sin tur bidra till en genomtänkt resursanvändning.
- Tillämplig miljölagstiftning, förordningar och övriga miljökrav som organisationen berörs av ska följas, inklusive försiktighetsprincipen². Lagkraven sätter dock endast en lägstanivå.
- Miljöarbetet ska vara teologiskt förankrat och hjälpa människor att upptäcka Guds närvaro i hela skapelsen.
- Miljöarbetet ska syfta till att skapa hopp genom handling.

Ovanstående principer innebär bland annat att:

- Anställda och förtroendevalda ska ha förståelse för och ges möjlighet till reflektion över sin egen påverkan och möjlighet att bidra i miljöarbetet.
- Miljöhänsyn ska väga tungt vid val av färdssätt samt vid planering av och deltagande vid konferenser och andra möten. Digitala möteslösningar ska alltid övervägas.
- Svenska kyrkan Härnösands stift ska ha en effektiv och hållbar lokalförsörjning och fastighetsförvaltning.
- Förvaltningen av tillgångar och användningen av ekonomiska medel ska bidra till en hållbar samhällsutveckling och en hållbar kyrka.

² Försiktighetsprincipen definieras som följer i Miljöbalken (2 kap 3§): "Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön".

DOKUMENTNAMN	SIDA
Miljöpolicy för Svenska kyrkans Härnösands stift	3(3)

- En hållbarhetsbedömning som innefattar miljöaspekter ska eftersträvas inför alla typer av inköp. I inköpsprocessen ska även bedömas om man genom förändrat beteende kan minska miljöbelastningen av varor och tjänster samt behovet av att köpa nytt.
- Ett miljöperspektiv ska ingå i det internationella arbetet, i samarbeten med nationella och regionala partner samt globala och ekumeniska allianser.
- Svenska kyrkan Härnösands stift ska aktivt stödja församlingar och pastorat i deras miljöarbete.
- Samtliga medarbetare ska ha god kännedom om organisationens miljöarbete och deras kapacitet att bidra till minskad miljöpåverkan ska stärkas över tid.

Utöver ovan punkter ska Svenska kyrkan Härnösands stift vara en positiv och drivande kraft som genom policyarbete verkar för en långsiktigt hållbar utveckling.

Miljömål

Med denna policy som utgångspunkt ansvarar stiftsstyrelsen och egendomsnämnden för att det formuleras konkreta och uppföljningsbara miljömål och aktiviteter.

Tjänsteutlåtande

Hyggesfritt skogsbruk - motion till stiftsfullmäktige

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-10-15
MÖTESINSTANS STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-10-24	DAGORDNINGSNUMMER 17	TYP AV ÄRENDE Motioner
HANDLÄGGARE Max Enander	ÄRENDENUMMER S 2019-0381	

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige besluta

att mot bakgrund av vad som anförs i motionssvaret avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har att bereda motion angående Hyggesfritt skogsbruk, för behandling i stiftsfullmäktige. Motionen framställdes av Jamie Bolling m. fl, Miljöpartister i Svenska kyrkan, vid stiftsfullmäktiges möte i november 2018.

Motionärerna hemställer att Härnösands stift utarbetar en plan för mer av flerskiktade skogar i olika åldrar och med större inslag av lövträd samt att Härnösands stift utarbetar en plan för utökning av hyggesfritt skogsbruk.

Stiftsstyrelsens arbetsutskott har beslutat att förslag till svar på motionen hänskjuts till egendomsnämnden.

Bakgrund

Vid stiftsfullmäktiges sammanträde i november 2018 motionerade Miljöpartister i Svenska kyrkan ang. hyggesfritt skogsbruk.

Styrdokument

- Kyrkoordningen

Överväganden

Egendomsnämnden har berett ett förslag till svar på motion ang. Hyggesfritt skogsbruk.

Det finns relativt lite vetenskaplig forskning kring kontinuitetsskogsbruk. Vetenskapliga studier visar att metoden ger en lägre virkesproduktion och en sämre ekonomisk lönsamhet. Egendomsnämndens slutsats är därför att det i dag inte är möjligt att övergå till

Tjänsteutlåtande

kontinuitetsskogsbruk i en större omfattning än det som redan görs. Mot den bakgrunden föreslås att motionen avslås. Motionssvaret finns i sin helhet i bilaga.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet har inte föranlett någon barnkonsekvensanalys mot bakgrund av att det är en inlämnad motion. Om motionen leder till vidare handläggning utförs en analys i samband med att ärendet bereds av kansliet.

Bilagor

- Motionssvar – Hyggesfritt skogsbruk
- Motion ang. Hyggesfritt skogsbruk, Jamie Bolling m. fl, Miljöpartister i Svenska kyrkan
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 66, den 26 augusti 2019
- Protokollsutdrag egendomsnämnden, § 42, den 26 september 2019
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 88, den 8 oktober 2019

S 2019-0380 1.3.

MOTION TILL STIFTSFULLMÄKTIGE OM HYGGESFRITT SKOGSBRUKSkogen i svenska folkets hjärtan

Under årtusenden har människor levt och verkat ute i skogen. Idag bor de flesta människor i städer men söker sig ut i skogen för rekreation och naturupplevelser. Skogen och dess skötsel har därför alltid varit föremål för diskussion. Politikerna har lyssnat till opinionen och stiftat lagar som reglerar skogsbruket. Svedjebruk förbjöds i Sverige när skogen började få värde för järnbruk och skogsindustri. Besprutning av lövskog med hormoslyr förbjöds när man insåg giftets skador på människor och biologisk mångfald.

Hållbart skogsbruk

Idag gäller i Sverige en skogsvårdslag som jämställer miljö och produktion. FN, enskilda länder och även skogsägare som Svenska Kyrkan skriver och antar nu dokument för en hållbar utveckling inom naturens givna ramar. Vad gäller jordbruk så ökar nu andelen ekologiskt jordbruk utan gifter och konstgödning för varje decennium. En liknande utveckling är förhoppningsvis på gång mot ekologiskt skogsbruk.

Klimatet och skogen

Klimatfrågan har under senare år även påverkat utformningen av svensk skogspolitik. Ett varmare klimat innebär mer av svåra stormskador och även mer av skogsbränder i monotona skogar som domineras av stormskänslig granskog. Därför rekommenderar skogsforskarna numera mer flerskiktade skogar i olika åldrar och med större inslag av lövträd som motstår brand och storm bättre än dagens ofta likåldriga gran- och tallskogar. En viss satsning på biodrivmedel ur skogsråvara sker även liksom framtagande av helt nya produkter ur skogen. Målet är att ersätta fossila ämnen med förnybara men givetvis inom naturens givna ramar, att det finns mer flerskiktade skogar i olika åldrar och med större inslag av lövträd som motstår brand och storm bättre än dagens ofta likåldriga gran- och tallskogar.

Hyggesfritt skogsbruk

Hyggesfritt skogsbruk eller kontinuitetsskogsbruk har länge varit gängse form för skogsbruk i länder söderut i Europa. Men här i Sverige och Finland har kalhyggesbruket varit helt dominerande skötselform sedan 1950-talet. Nu under senaste decenniet har olika former av skogsbruk utan kalhyggen återigen hamnat i debattens centrum. Många kommuner, skogsbolag och stift i vårt land satsar nu på mer av hyggesfritt skogsbruk, inte bara runt tätortsnära bostadsområden utan även i särskilt värdefulla naturområden. Projektet Future Forests vid Sveriges Lantbruksuniversitet har tagit fram en utmärkt kunskapssammanställning om för- och nackdelar med hyggesfria skogsbruksmetoder: "Hyggesfritt skogsbruk- en kunskapssammanställning från Sverige och Finland. SLU Umeå 2017":

https://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/f-for/pdf/ff-rapport_hyggesfritt_skogsbruk_en_kunskapssammanstallning-2017-04-02.pdf

På sidan 15 i sammanställningen anges att Skogsstyrelsen i Sverige anser att "hyggesfritt skogsbruk bör öka i omfattning, till exempel i tätortsnära skogar och i skogar med naturvärden knutna till lång trädkontinuitet". Där står även att "svenska regeringen år 2014 beslutat om etappmål i miljömåls-systemet för ett mer variationsrikt skogsbruk".

Härnösands stift

Härnösand stift äger 93 996 hektar mark. Konventionellt skogsbruk bedrivs på 69 711 hektar med försäljning av timmer, massaved och rotposter. Inom stiftet pågår ett miljöarbete, bl.a. är skogsbruket miljöcertifierat enligt PEFC. Det finns dock inte beskrivet i årsrapporten från 2017 huruvida hyggesfritt skogsbruk och strävan mot flerskiktade skogar är en del av detta arbete.

Vår fråga till stiftsfullmäktige i Härnösands stift:

Hur stor skogsareal i antal hektar, som stiftet äger, sköts idag med hyggesfria metoder?

Finns mål om att öka andelen skogsmark som sköts hyggesfritt?

Miljöpartister i Svenska kyrkan föreslår Härnösands Stiftsfullmäktige:

- Att Härnösands stift har en tydlig och stark plan för att det ska finnas mera flerskiktade skogar i olika åldrar och med större inslag av lövträd som motstår brand och storm bättre än dagens ofta likåldriga gran- och tallskogar i Stiftensskogar.
- Att Härnösands stift har en tydlig och stark plan för att hyggesfritt skogsbruk ökar i omfattning, till exempel i tätortsnära skogar och i skogar med naturvärden knutna till lång trädkontinuitet.

Jamie Bolling - Härnösand

Anna Burenius

Harriet Olsen

Mathias Rex

Förslag till svar på motion ang. Hyggesfritt skogsbruk, Jamie Bolling m. fl. Miljöpartister i Svenska kyrkan

Den skogsvårdslag som trädde i kraft 1993 där produktions- och miljömålen likställdes har förändrat skogsbruket. Likaså har skogscertifieringen som började etableras i början 1990-talet, inneburit att skogar med höga naturvärden i ökad omfattning undantagits från skogsbruk. Forskning och fördjupad kunskap kring framförallt miljöfrågor har lett till att det skogsbruk som bedrivs idag inte är jämförbart med det schablonartade skogsbruket som bedrevs under 1970-80 talet. Här kan även nämnas att det idag regelmässigt sparas lövträd och andra för mångfalden viktiga träd vid avverkning. Andelen lövträd är stigande och utgör idag tio procent av volymen i den stående skogen.

Begreppet kontinuitetsskogsbruk är ett samlingsnamn för en mängd olika skogsskötselmetoder, allt från blädning till luckhuggning (små hyggen). Gemensamt för dessa metoder är att det lämnas ett mer eller mindre antal träd kvar efter avverkning. Stiftens har internt börjat samla in uppgifter om andelen kontinuitetsskogsbruksarealer enligt en gemensam definition. I egendomsnämndens skogsbruksplaner uppgick den arealen till 247 ha år 2018.

I Härnösands stift används metoden idag i tätortsnära skogar för att stärka upplevelsevärdena samt i avsatta skogar för att stärka naturvärdena och i hänglavsrika skogar som är viktiga för renbetet. Det är en metod för att stärka eller bevara andra värden än de ekonomiska.

Egendomsnämnden har tidigt engagerat sig i frågan om kontinuitetsskogsbruk genom att bland annat på plats studera den s.k. Lübeckmetoden. Nämnden har även anordnat exkursioner med skogsstyrelsen, andra stift och stiftsstyrelsen för att diskutera frågan på plats i Halåsen i Jämtland där några av de få forskningsprovytorna anlagts för kontinuitetsskogsbruk. Egendomsnämnden står även som markvärd för ett forskningsprojekt om kontinuitetsskogsbruk i tallskog som SLU driver.

Förväntningarna på Sveriges skogar är många och höga. Skogarna och de skogsbaserade produkterna utgör grunden i den växande bioekonomin. En hög skogsproduktion är inte bara en förutsättning för en god lönsamhet som kommer församlingarna till gagn utan bidrar även till klimatarbetet genom att binda kol och förse marknaden med förnyelsebara skogsprodukter.

Egendomsnämnden undantar systematiskt områden med höga naturvärden från skogsbruk. Den skyddade arealen uppgår idag till 6467 ha (9%) av den produktiva skogsmarksarealen, skogsmark med ständig trädkontinuitet. Med de krav som ställs idag kommer den avsatta arealen framledes att öka. Det innebär samtidigt att den brukade arealen kommer att minska. För att bibehålla ett lönsamt skogsbruk behöver de brukade skogarna skötas så att de håller en hög virkesproduktion och skogsskötseln bör ske med rationella och beprövade metoder.

Uppgiften om andelen kontinuitetsskogbruk har hittills inte redovisats i årsredovisningen då definitionen varierar på marknaden vilket gör att jämförelser mellan olika ägare kan misstolkas.

Det finns relativt lite vetenskaplig forskning kring kontinuitetsskogsbruk. Men flera vetenskapliga studier visar att metoden ger en lägre virkesproduktion och en sämre ekonomisk lönsamhet. Den slutsats som egendomsnämnden dragit är därför att det idag inte är möjligt att övergå till kontinuitetsskogsbruk i en större omfattning än det som redan görs.

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2019-10-08	13:00 – 15:50	Stiftskansliet, Härnösand

§ 88

Motioner till stiftsfullmäktige

Motion ang. Utvärdering av strukturarbetet

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott föreslog stiftsstyrelsen besluta föreslå stiftsfullmäktige besluta

att med vad som anförs i motionssvaret anse den besvarad.

Ärendet

Stiftsstyrelsen har att bereda motion angående Utvärdering av strukturarbetet, för behandling i stiftsfullmäktige. Motionen framställdes av Paul Höglund, Centerpartiet, vid stiftsfullmäktiges möte i november 2018.

Motionären hemställer att stiftsstyrelsen får uppdraget att utvärdera hur strukturförändringarna från och med 2014 och framåt upplevs av församlingarna och i vilken grad det bidragit till att stärka församlingarna och deras verksamhet.

Överläggning

Svar till motionen föredrogs av enhetschef Charlotta Ekelund:

Det är ännu för tidigt att utvärdera strukturförändringarna då vinsterna inte är hämtade. Det behövs mer tid för att mätpunkterna ska bli gällande. En utvärdering som motionären efterfrågar är även något som stiftet inte har resurser att klara på egen hand.

Arbetsutskottet belyste vikten av kvalitetssäkringsprocessen och vikten av att få med ”de mjuka värdena”.

Beslutsunderlag

- Förslag till svar på motion ang. Utvärdering av strukturarbetet, S 2019-0379
- Motion ang. Utvärdering av strukturarbetet, Paul Höglund, Centerpartiet
- Kyrkoordningen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 94 <	

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2019-10-08	13:00 – 15:50	Stiftskansliet, Härnösand

Motion ang. Hyggesfritt skogsbruk

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott föreslog stiftsstyrelsen föreslå stiftsfullmäktige besluta

att mot bakgrund av vad som anförs i motionssvaret avslå motionen.

Ärendet

Stiftsstyrelsen har att bereda motion angående Hyggesfritt skogsbruk, för behandling i stiftsfullmäktige. Motionen framställdes av Jamie Bolling m. fl. Miljöpartister i Svenska kyrkan, vid stiftsfullmäktiges möte i november 2018.

Motionären hemställer att Härnösands stift utarbetar en plan för mer av flerskiktade skogar i olika åldrar och med större inslag av lövträd och att Härnösands stift utarbetar en plan för utökning av hyggesfritt skogsbruk.

Beslutsunderlag

- Förslag till svar på motion ang. Hyggesfritt skogsbruk, S 2019-0381
- Motion ang. Hyggesfritt skogsbruk, Jamie Bolling m. fl. Miljöpartister i Svenska kyrkan
- Kyrkoordningen

Beslutet expedieras till: akten

§ 89

Ärenden för kännedom

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott beslutade

att lägga ärenden för kännedom till handlingarna.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 95 <	

Tjänsteutlåtande

Utvärdering av strukturarbetet, motion till stiftsfullmäktige

ANSVARIG ENHET HÄRNÖSANDS STIFT		DATUM 2019-10-15
MÖTESINSTANS STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM 2019-10-24	DAGORDNINGSNUMMER 18	TYP AV ÄRENDE Motioner
HANDLÄGGARE Charlotta Ekelund		ÄRENDENUMMER S 2019-0379

Beslutsförslag

Stiftsstyrelsen att föreslå stiftsfullmäktige besluta

att med vad som anförs i motionssvaret anse motionen besvarad.

Ärendebeskrivning

Stiftsstyrelsen har att bereda motion angående Utvärdering av strukturarbetet, för behandling i stiftsfullmäktige. Motionen framställdes av Paul Höglund, Centerpartiet, vid stiftsfullmäktiges möte i november 2018.

Motionären hemställer att stiftsstyrelsen får uppdraget att utvärdera hur strukturförändringarna från och med 2014 och framåt upplevs av församlingarna och i vilken grad det bidragit till att stärka församlingarna och deras verksamhet.

Bakgrund

Vid stiftsfullmäktiges sammanträde i november 2018 motionerade Paul Höglund, Centerpartiet, ang. Utvärdering av strukturarbetet.

Styrdokument

- Kyrkoordningen

Överväganden

Stiftskansliet har berett ett förslag till svar på motion ang. Utvärdering av strukturarbetet.

Att följa utvecklingen, utifrån perspektiven ekonomisk utveckling och utveckling av verksamhet inom den grundläggande uppgiften, är alltid angeläget. Det behöver dock gå ytterligare år för att pastoratsbildningar från 2014 och framåt, d.v.s i realiteten från 2016 eftersom det var det första ikraftträdandet under nämnd period, ska kunna utvärderas ur ekonomisk aspekt. De nya

Tjänsteutlåtande

organisationerna behöver tid för att hämta hem effektiviseringsvinster och finna sina former för att utföra den grundläggande uppgiften inom en ny organisation.

Mot den bakgrunden föreslås att motionen anses besvarad. Motionssvaret finns i sin helhet i bilaga.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet har inte föranlett någon barnkonsekvensanalys mot bakgrund av att det är en inlämnad motion. Om motionen leder till vidare handläggning utförs en analys i samband med att ärendet bereds av kansliet.

Bilagor

- Motionssvar – Utvärdering strukturarbetet
- Motion ang. Utvärdering av strukturarbetet, Paul Höglund, Centerpartiet
- Protokollsutdrag stiftsstyrelsens arbetsutskott, § 88, den 8 oktober 2019

S 2019-0379 1.3.

Motion till Stiftsfullmäktige i Härnösand Utvärdering av strukturarbetet

Förslag till stiftsfullmäktigebeslut:

Stiftsfullmäktige beslutar att uppdra åt Stiftsstyrelsen att utvärdera hur strukturförändringarna from 2014 och framåt upplevs av församlingarna och i vilken grad det bidragit till stärka församlingarna och deras verksamhet.

Motivering:

Under de senaste åren har en rad strukturförändringar genomförts sedan stiftet policy i förändringsarbetet inte längre bygger på församlingarnas frivillighet till sammanläggningar. Vi har kunnat notera motstånd mot besluten och att kritik framförts som hävdar att församlingarna "förtvinar" och att engagemanget minskar. Samtidigt hävdas att bestämt att avståndet till beslutsfattandet ökat, liksom administrationen och avgifterna. "Stordriften" upplevs som enbart av ondo.

Med utgångspunkt i att församlingarna är grunden i Svenska kyrkan och utgör verksamhetsnivån med ansvar för de grundläggande uppgifterna är detta oroande. Samtidigt tvingas vi konstatera att medlemsantalet minskar kraftigt, särskilt under senare år.

I församlingarna träffas människorna, där skapas relationer och där finns det genuina intresset för verksamheten.

Mot bakgrund av ovanstående anser jag det nödvändigt att strukturarbetet utvärderas utifrån ett församlingsperspektiv samt att de ekonomiska konsekvenserna av redan gjorda sammanslagningar utreds noggrant innan nya sammanslagningar färdigställs.

Nässe, Långsele den 28 november 2018

.....
Paul Höglund(c)

Svenska kyrkan

HÄRNÖSANDS STIFT

SAMMANTRÄDESDATUM	ÄRENDENUMMER	DIARIENUMMER
Ange datum	Ange ärendenummer	S 2019-0379 1.3
HANDLÄGGARE	☐ BESLUT ☐ ANMÄLAN	☐ DISKUSSION ☒ INFORMATION ☐ BARNKONSEKVENSANALYS GENOMFÖRD
Charlotta Ekelund		

ÄRENDE

Underlag till stiftsstyrelsen för besvarande av motion till stiftsfullmäktige i Härnösand Utvärdering av strukturarbetet

Ärendebeskrivning ☐ Bilaga

Utvärdering av pastortasbildningsarbete – några perspektiv

En utvärdering av strukturförändringar med ikraftträdande från 2017 och framåt har genomförts i samverkan mellan Härnösands, Uppsala och Luleå stift tillsammans med analysenheten på nationell nivå. Resultatet föreligger i en rapport som presenterades för de tre stiftens stiftsstyrelser i februari 2019. Utvärdering fokuserar på arbetsprocessen under utrednings- och omställningsfas, och är baserad på enkätsvar från anställda som genomgått indelningsprocesser från 2016 och framåt samt på ett antal djupintervjuer med förtroendevalda och personal. Utvärderingen har gett ett antal slutsatser och rekommendationer. Utvärderingen i sin helhet och kommentarer kan läsas på Härnösands stifts webbsida <https://www.svenskakyrkan.se/harnosandsstift/pastoratsbildning>

Slutsatserna i denna utvärdering rör i hög grad det lokala perspektivet och har gett rekommendationer som syftar till att än mer arbeta för hög grad av delaktighet i förändringsarbetet bland dem som företräder och verkar inom berörda församlingar.

Gällande utvärdering av ekonomiska konsekvenser finns metodproblem (exempelvis gällande mätpunkter och referensmaterial) och en sådan utvärdering skulle vara mer kompetens- och kostnadskrävande än vad ett enskilt stiftskansli kan leverera. Således skulle en djupare utvärdering av ekonomiska konsekvenser för nybildade pastorat behöva göras av nationell nivå eller flera stift i samverkan med nationell nivå. Detta skulle tillföra mer underlag inför framtida arbete.

En mer generell utvärdering kan göras på tidigare indelningsändringar där det kan konstateras att tidigare församlingar som nu ingår i stiftets "äldre" (d.v.s. ikraftträdde från 2002 och framåt) pastorat knappast hade kunnat vara församlingar som inte ingår i pastorat med det ansvar som åvilar en ekonomisk enhet. Det gäller dels utförande av Svenska kyrkans grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning, diakoni och mission och bemanningen för detta och dels åtagandet kring vård och underhåll av det egna fastighetsbeståndet enligt de krav som ställs på kyrkan som förvaltare av kyrkobyggnader, begravningsplatser och andra byggnader. Dessa församlingar finns nu kvar som församlingar i Härnösands stift. Genom att samverka i pastorat kan kyrkans liv och gemenskap fortfarande finnas lokalt med gudstjänstliv, mötesplatser och förtroendevalda som tar ansvar i församlingsråd samtidigt som samverkan sker om de resurskrävande åtaganden som arbetsgivarskap, pastoralt utvecklingsarbete, begravningsverksamhet och kyrko- och fastighetsförvaltning innebär.

Att följa utvecklingen, utifrån perspektiven ekonomisk utveckling och utvecklingen av verksamhet inom den grundläggande uppgiften, är alltid angeläget. Men det behöver gå ytterligare år för att

Svenska kyrkan

HÄRNÖSANDS STIFT

pastoratsbildningar från 2014 och framåt, d.v.s. i realiteten från 2016 eftersom det var det första ikraftträdandet under nämnd period, ska kunna utvärderas ur ekonomisk aspekt. De nya organisationerna behöver tid för att hämta hem effektiviseringsvinster och finna sina former för att utföra den grundläggande uppgiften inom en ny organisation.

De ekonomiska prognoser som Svenska kyrkan nationellt förser stiftet med pekar i en riktning som gör det problematiskt att avvakta med att utreda och besluta om nya pastoratsbildningar. Under tiden 2013 till 2030 beräknas antalet medlemmar i Svenska kyrkan minska med ungefär en tredjedel. Förutsatt oförändrad kyrkoavgift innebär det att intäkterna generellt beräknas minska med ungefär 20 %, d.v.s. en femtedel. I några områden i stiftet ser bilden ljusare ut, men i andra områden gör demografi och samhällsförändringar att utvecklingen mot färre medlemmar och sämre ekonomi går betydligt fortare.

Motiv till nya pastoratsbildningar – säkra arbetet med den grundläggande uppgiften

Svenska kyrkan har en viktig funktion att fylla i framtiden. För att erbjuda gemenskap och framtidstro, för att stötta i sökandet efter mål och mening, för delandet av tron på något som är större än oss själva. Antalet medlemmar i Svenska kyrkan minskar men människors andliga och själsliga behov minskar inte. Därför kommer Svenska kyrkan fortsatt ha stor betydelse för de människor som lever här i regionen. Därför behöver församlingar i hela stiftet kunna erbjuda en närvarande och öppen gemenskap.

I sitt herdebrev (*Nu är Guds tid, Verbum 2017*) skriver biskop Eva Nordung Byström: Vårt gemensamma mål ska vara att vi, tillsammans och utifrån församlingarnas kunskap om vad det är att vara kyrka i den egna bygden, gör församlingarnas grundläggande uppgift möjlig, utvecklingsbar och fördjupad i tro och liv.

Samtidigt ställs höga krav på församlingar och pastorat: som arbetsgivare med personal- och arbetsmiljöansvar, som förvaltare av fastigheter och begravningsplatser och som ansvarig för ekonomi, administration, teknik och kommunikation. Det är personal- och kompetenskrävande uppgifter som i flera fall också styrs av lagar eller andra regelverk.

Med en långsiktig hållbar gemensam organisation där flera församlingar solidariskt delar på resurserna och hjälps åt med administration och förvaltning avser stiftsstyrelsen att säkra att gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet, kyrkans sociala arbete och andra möten med församlingsbor kan bedrivas lokalt i varje församling i hela stiftet.

Barnrättsperspektivet

Intentionen med pastoratsbildning är att, genom samverkan kring de stödfunktioner som behövs för att den grundläggande uppgiften ska kunna utföras lokalt, säkerställa att det lokala församlingsarbetet kan bestå. I detta ingår verksamheten för barn och unga.

Baserat på det material som finns från samtal med barn inom stiftet går det att konstatera att det lilla sammanhanget är viktigt för barnen. Det ska finnas tillgång till många vuxna som man känner igen och känner sig trygg med. Bildandet av ekonomiskt hållbara enheter blir därför en av förutsättningarna för att resurser ska kunna frigöras för personal till sådan barn- och ungdomsverksamhet även i framtiden.

Att eftersträva ekonomiskt hållbara enheter kan därför också vara bra för barn, förutsatt att processen som helhet har barnens bästa för ögonen.

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2019-10-08	13:00 – 15:50	Stiftskansliet, Härnösand

§ 88

Motioner till stiftsfullmäktige

Motion ang. Utvärdering av strukturarbete

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott föreslog stiftsstyrelsen besluta föreslå stiftsfullmäktige besluta

att med vad som anförs i motionssvaret anse den besvarad.

Ärendet

Stiftsstyrelsen har att bereda motion angående Utvärdering av strukturarbete, för behandling i stiftsfullmäktige. Motionen framställdes av Paul Höglund, Centerpartiet, vid stiftsfullmäktiges möte i november 2018.

Motionären hemställer att stiftsstyrelsen får uppdraget att utvärdera hur strukturförändringarna från och med 2014 och framåt upplevs av församlingarna och i vilken grad det bidragit till att stärka församlingarna och deras verksamhet.

Överläggning

Svar till motionen föredrogs av enhetschef Charlotta Ekelund:

Det är ännu för tidigt att utvärdera strukturförändringarna då vinsterna inte är hämtade. Det behövs mer tid för att mätpunkterna ska bli gällande. En utvärdering som motionären efterfrågar är även något som stiftet inte har resurser att klara på egen hand.

Arbetsutskottet belyste vikten av kvalitetssäkringsprocessen och vikten av att få med ”de mjuka värdena”.

Beslutsunderlag

- Förslag till svar på motion ang. Utvärdering av strukturarbete, S 2019-0379
- Motion ang. Utvärdering av strukturarbete, Paul Höglund, Centerpartiet
- Kyrkoordningen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 101 <	

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT HÄRNÖSANDS STIFT

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2019-10-08	13:00 – 15:50	Stiftskansliet, Härnösand

Motion ang. Hyggesfritt skogsbruk

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott föreslog stiftsstyrelsen föreslå stiftsfullmäktige besluta

att mot bakgrund av vad som anförs i motionssvaret avslå motionen.

Ärendet

Stiftsstyrelsen har att bereda motion angående Hyggesfritt skogsbruk, för behandling i stiftsfullmäktige. Motionen framställdes av Jamie Bolling m. fl. Miljöpartister i Svenska kyrkan, vid stiftsfullmäktiges möte i november 2018.

Motionären hemställer att Härnösands stift utarbetar en plan för mer av flerskiktade skogar i olika åldrar och med större inslag av lövträd och att Härnösands stift utarbetar en plan för utökning av hyggesfritt skogsbruk.

Beslutsunderlag

- Förslag till svar på motion ang. Hyggesfritt skogsbruk, S 2019-0381
- Motion ang. Hyggesfritt skogsbruk, Jamie Bolling m. fl. Miljöpartister i Svenska kyrkan
- Kyrkoordningen

Beslutet expedieras till: akten

§ 89

Ärenden för kännedom

Beslut

Stiftsstyrelsens arbetsutskott beslutade

att lägga ärenden för kännedom till handlingarna.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
> 102 <	

Tjänsteutlåtande

Ärenden för kännedom

ANSVARIG ENHET		DATUM
HÄRNÖSANDS STIFT		2019-11-13
MÖTESINSTANS		
STIFTSFULLMÄKTIGE HÄRNÖSANDS STIFT		
SAMMANTRÄDESDATUM	DAGORDNINGSNUMMER	TYP AV ÄRENDE
2019-11-28	18	Beslutsärenden
HANDLÄGGARE		ÄRENDENUMMER
Michael Bäckström		S 2019-0522

Beslutsförslag

Stiftsfullmäktige föreslås besluta

att lägga ärendet till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ärenden för kännedom:

- Efterträdarval efter stiftsfullmäktigeledamoten Jamie Bolling, Miljöpartister i Svenska kyrkan (S 2019-0466)

Bilaga

- Beslut att utse ny ledamot och ny ersättare för stiftsfullmäktige till och med den 31 december 2021

2019-10-21

**STIFTSSTYRELSEN
DELEGATIONSBESLUT**

§ 58 Beslut att utse ny ledamot och ny ersättare för stiftsfullmäktige för tiden till och med den 31 december 2021

Dnr S 2019-0466 4.2

Utsedd ersättare i stiftsfullmäktige i Härnösands stift, Jamie Bolling, har av sagt sig uppdraget.

Valkrets:	Medelpads och Ångermanlands
Nomineringsgrupp:	Miljöpartister i Svenska kyrkan
Avgående ledamot:	Jamie Bolling Smöråker 208, 871 92 Härnösand
Ny ledamot:	Harriet Olsén Tullportsgatan 4c, lgh 1302, 871 64 Härnösand
Ny ersättare:	Lena Schölander Kungsvägen 13, lgh 1502, 856 40 Sundsvall

Stiftsstyrelsen beslutar

att utse Harriet Olsén till ny ledamot i stiftsfullmäktige i Härnösands stift för Miljöpartister i Svenska kyrkan **samt**

att utse Lena Schölander till ny ersättare i stiftsfullmäktige i Härnösands stift för Miljöpartister i Svenska kyrkan

.I tjänsten

Peter Lundgren

Beslutet kan överklagas skriftligen hos valprovsningsnämnden och inlämnas till stiftsstyrelsen 10 dagar efter det att sammanräkningen avslutades.

Utdrag till avgående ledamot, ny ledamot, ny ersättare, nomineringsgruppen, akten.